

היערכות לתום שנת המס 2022

נובמבר, 2022

גוזלן לוריא ושות'
רואי חשבון

24 בנובמבר, 2022

לקוחות נכבדים,

הנדון: היערכות לתום שנת המס 2022

בפתחה של שנת 2023, אנו מבקשים לאחל לכל לקוחותינו שנה עסקית מוצלחת וממליצים להקדיש תשומת לב ומחשבה להתארגנות עסקית נכונה, שתאפשר קידום, שגשוג וצמיחה, לרבות: **הצבת יעדים אסטרטגיים** לקראת השנה החדשה, **בניית תקציב** ובקרתו, **בחינת מערך התמחיר** והצורך בעדכוןו בשל התייקרויות התשומות במשק, **סקירת וייעול הסכמים עם ספקי ולקוחות העסק**, **והסדרת מבנה האשראי** לצרכי התזרים בהתאם ובכפוף לעדכון שיעור הריבית ולעלות האשראי.

כמו כן, מצורפת בזאת רשימת המלצות והנחיות להיערכות לקראת תום שנת המס 2022 ותזכורת לנושאים הדורשים את טיפולכם, כמו גם היערכות לשנת הכספים 2023.

בנוסף, מצורפים נספחים, הכוללים הנחיות להכנת ספרי החשבונות לביקורת הדוחות הכספיים ולעריכת הדוחות האישיים על ידינו, וכן דוגמאות לטפסים בהם ניתן להיעזר בעריכת ספירת המלאי, ספירת הקופות ותיעוד מצבת הרכבים ליום 31 בדצמבר, 2022.

יישום ההנחיות הנ"ל יאפשרו למצות את הזכויות וההטבות השונות לצורך מס מחד, ולהיערך נכון לקראת סגירת ספרי החשבונות וביקורתם מאידך.

חוזר זה נועד למסירת מידע בלבד ואין לראות בתוכנו מתן יעוץ או חוות דעת. בכל מקרה שמתעוררות שאלות, אנו עומדים לרשותכם למתן מענה.

לנוחותכם, ולטובת עדכון שוטף בחוזרים המקצועיים המופצים ע"י משרדנו,

כתובת אתר האינטרנט המשרדי - <https://www.gozlan-luria.co.il>,

ועמוד הפייסבוק המשרדי - [\(לחצו כאן לקישור לעמוד הפייסבוק\)](#).

בכבוד רב,
גוזלן לוריא ושות'
רואי חשבון

תוכן עניינים

מיסוי יחיד ונושאים כלליים

3 תקרות, סכומים ועדכונים בקשר להפקדות בקופות גמל לקצבה, קרנות פנסיה והשתלמות שכר מינימום ומכסת ימי חופשה

6 שיעורי הפקדה לביטוח לאומי

7 רכיבי שכר פטורים מדמי ביטוח לאומי

7 חובת הדיווח למוסד לביטוח לאומי החלה על קבלני בנייה בהעסקת קבלני משנה

7 קצבת אזרח ותיק

8 קריטריונים להגשת דין וחשבון שנתי לרשויות המס

8 החזרי מס לשכירים

8 איסוף חומר לטובת הצהרות הון עתידיות

9 שיעורי המס לשנת 2022

10 תקרת פטור ממס לנכה לפי סעיף 9(5) לפקודת מס הכנסה

10 הטבות מס לעולה חדש ולתושב חוזר

11 הכנסות מהשכרת דירה למגורים בארץ ובחו"ל

12 מיסוי מטבעות וירטואליים

12 זיכויים אישיים

13 תשלום יתרת חוב מס הכנסה לשנת המס 2022

14 סדר קיזוז הפסדים

14 ביקורת במפתיע של שלטונות המס

15 חוק לצמצום השימוש במזומן

15 הצהרה על החזקה בחבר בני אדם תושב חוץ

16 השקעות בחו"ל והעברות כספים לחו"ל

16 חובת הדיווח החלה על תושבי ישראל אשר ניתקו תושבות בישראל

16 תכנוני מס החייבים בדיווח ועמדות חייבות בדיווח

17 חוות דעת חייבת בדיווח

17 ספירת, הערכת והשמדת מלאי עסקי

17 בדיקת חתך הכנסות והוצאות

18 מחזור עסקי, טיב ניהול החשבונות וחובת ניכוי מס במקור

18 שינוי מבנה משפטי ועדכון מעמד לצרכי מס הכנסה

מיסוי חברות

19 חברות משפחתיות וחברות בית

20 חברות ארנק

20 מיסוי עודפי רווחים לא מחולקים

21 פירוק חברות לא פעילות

21 הגדרת "עסק קטן" (מחזור עסקי עד 5 מיליון ₪)

21 הטבות במס בשל "מפעל טכנולוגי"

21 הגשת דוחות מס לשנת המס 2021

22 שמירת מערכת החשבונות

22 משיכת כספים מהחברה ע"י בעל מניות מהותי - סעיף 3(ט'¹)

22 הלוואות שחלה עליהן ריבית לפי ס' 3(ט') ולפי ס' 3(י') לפקודת מס הכנסה

מס ערך מוסף וניכויים

23 ניכוי הוצאות מהכנסות החברה

24 הכרה בחובות אבודים והפרשות להתחייבויות תלויות

24 תקרת הכנסות עוסק פטור במע"מ

24 דוח מע"מ מפורט

25 מועד הגשת דוח מע"מ מפורט

25 ניכוי מס תשומות - סעיף 38 לחוק מע"מ - דגשים

25 טיפול בכספי קופות מרכזיות לפיצויים

26 שווי שימוש ברכב

27 דיווח באופן מקוון על הפקדות לחסכון פנסיוני

27 מעמד המיסוי של תשר למלצרים

28 העסקת עובדים זרים מסתננים

29 קריאה נוספת וקישורים שימושיים

נספחים

31 נספח א' - היערכות להכנת הדוחות הכספיים של חברות

33 נספח ב' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות

34 נספח ג' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת עריכת הדוח השנתי של עצמאים

35 נספח ד' - הנחיות לספירת המלאי ליום 31.12.22

37 טופס לדוגמא - ספירת מלאי ליום 31.12.2022

38 נספח ה' - הנחיות לספירת הקופות

39 טופס לדוגמא - ספירת קופה ליום 31.12.2022

40 נספח ו' - מצבת רכבים

מיסוי יחיד ונושאים כלליים

תקרות, סכומים ועדכונים בקשר להפקדות בקופות גמל לקצבה, קרנות פנסיה והשתלמות

התחייבויות המעסיק כלפי העובד (לרבות כלפי בעל שליטה) לתשלום פיצויים, פנסיה, דמי חופשה וקרן השתלמות, לא יותרו בניכוי, אלא בשנת המס שבה שולמו בפועל.

הפרשות פנסיוניות לפי צו הרחבה

החל משנת 2008 על המעסיק חלה החובה לבטח כל עובד בביטוח פנסיוני המתבצע באמצעות הפרשות העובד והמעסיק, לביטוח הפנסיוני של העובד.

בנוסף, המעסיק מחויב להפריש סכומים מסוימים לקרן פיצויי פיטורים ע"ש העובד.

שיעורי ההפרשה עלו בהדרגה, והחל מינואר 2017 עודכנו לשיעור כולל של 18.5% משכר העובד המבוטח, כמפורט:

- הפרשה לרכיב פיצויים (מעביד בלבד) – 6%.
- הפרשה לקופת גמל (חלק מעביד) – 6.5%.
- הפרשה לקופת גמל (חלק עובד) – 6%.

- השכר המבוטח הינו השכר הממוצע במשך או שכר הבסיס של העובד וכן את כל התוספות הקבועות להן זכאי העובד, המהוות חלק מהשכר הקובע לפיצויים קבוע בתקנות, **כנמוך מביניהם**.
- עובד שהיה מבוטח בביטוח פנסיוני טרם תחילת עבודתו אצל המעסיק – יהיה זכאי להפרשות לביטוח פנסיוני כבר מיום העסקתו הראשון, אשר יתבצעו רטרואקטיבית בחלוף 3 חודשי עבודה אצל המעסיק או בתום שנת המס, כמוקדם מביניהם.
- עובד שלא היה מבוטח בביטוח פנסיוני טרם תחילת עבודתו אצל המעסיק – יהיה זכאי להפרשות לביטוח פנסיוני רק בחלוף 6 חודשים מיום העסקתו הראשון.
- עובד אינו רשאי לוותר על זכותו לביטוח פנסיוני ועל חובתו להפקדה במקביל למעסיק.
- החובה חלה גם כאשר מדובר בעובד זר וגם בשכיר בעל שליטה.

תקרות וסכומי הפקדה לרכיב פיצויים

שכירים ובעלי שליטה

המעסיק נדרש להפקיד ע"פ חוק 6% משכר העובד לפיצויים. סכום שהופרש לעובד מעל הסך של 2,908 ₪ לחודש ו-34,900 ₪ בשנה ייזקף כהכנסה חייבת בידי העובד. סכום מרבי להפקדת רכיב פיצויים ע"ש בעל השליטה, שיוכר בחברה כהוצאה מוכרת הינו 8.33% מהשכר הקובע לפיצויים או 12,640 ₪ בשנה (בשנת 2022), כנמוך מביניהם. סך של 12,640 ₪ הינו גם תקרת סכום כספי הפיצויים ומענקי הפרישה הפטורים ממס (לכל שנת עבודה), הן עבור שכירים והן עבור בעלי שליטה.

הפרשות לפנסיה חובה לעצמאים

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018, אושר חוק פנסיה חובה לעצמאים, ולהלן עיקרי החוק –

- חובת ההפקדה לפנסיה חלה על עצמאים בין הגילאים 21 ל-60 והחל מיום 1.1.17.
- עצמאים, אשר גילם היה 55 ביום כניסת החוק לתוקף (1.1.17) – פטורים מהפקדות לפנסיה.
- חובת ההפקדה תחול על עצמאים, אשר קיים תיק על שמם במרשמי מע"מ, בעל וותק של לפחות 6 חודשים.
- שיעור ההפקדה המינימאלי יעמוד על 4.45% עד חצי מהשכר הממוצע במשק (*) ועל 12.55% מהחלק מעל מחצית השכר הממוצע במשק. כלומר, **סה"כ הפקדה עד לסך של 897 ₪ בחודש וסך של 10,762 ₪ בשנה**.
- עצמאי שהכנסתו השנתית נמוכה מגובה שכר המינימום (הכנסה שנתית 63,600 ₪ לשנת 2022), פטור מהפקדה לפנסיה לעצמאים.
- חשוב לציין כי החל משנת 2018, עצמאי אשר חייב להפקיד לפנסיה ע"פ האמור לעיל, ולא עשה כך – ייקנס ב-500 ₪ בכל שנה ע"י רשות האכיפה והגבייה במשרד האוצר.
- במועד הפקדת הכספים, יסווגו הכספים ככספי תגמולים, אך שליש מהכספים יסווגו כרכיב ייעודי למצבי אבטלה. עצמאי, אשר סגר את עסקו, יוכל למשוך את הסכום הצבור למצבי אבטלה (עד לתקרת הסכום שהופקד ולא יותר מסכום המשקף את מסי שנות עבודתו כעצמאי כפול סך של 12,640 ₪, ובלבד שבאותה שנה לא קיבל מענק פרישה).

(*) השכר הממוצע במשק לשנת 2022 הינו 10,551 ₪.

תקרות וסכומי הפקדה לקופת גמל

נישום	שיעור הפקדה חובה			תקרת שכר/הכנסה שבגינה יינתן זיכוי מס		שיעור וסכום הפקדה שנתי המקנה זיכוי מס		זיכוי מקסימלי שיינתן בעת ההפקדה		ניכוי מקסימלי שיינתן בעת ההפקדה	
	עובד	מעביד	סה"כ	חודש	שנתי	שיעור	סכום	שיעור	סכום	שיעור	סכום
שכיר	6%	6.5%	12.5%	8,900 ₪	106,800 ₪	7%	7,476 ₪	35%	2,617 ₪ לשנה	-	-
עצמאי	-	-	-	-	213,600 ₪	16.5%	35,244 ₪	35% בגין 5.5% מסכום ההכנסה	4,112 ₪	11% מתקרת ההכנסה	22,496 ₪

- תקרת הפקדה, לקרן פנסיה מקיפה חדשה, אשר תקנה הטבת מס מירבית לשכיר – 4,325 ₪ בחודש, ו-51,900 ₪ בשנה (עובד + מעביד). הפקדות שעולות על תקרת ההפקדה יועברו באופן אוטומטי לקרן פנסיה משלימה באותה החברה שבה מנוהלת הקרן המקיפה.
- תקרת השכר אשר תגמולי המעסיק לקופת גמל (עד 7.5% מהתקרה) לא ייזקפו כהכנסה חייבת בידי העובד בעת ההפקדה – 26,378 ₪ בחודש, ו-316,530 ₪ בשנה.
- נציין כי משיכת כספים מקופות גמל לפני המועד שנקבע לכך בדין, מחויבת במס בשיעור של 35% (או מס שולי, כגובה מביניהם) מהסכום הנמשך, ללא זכות לפטור, קיזוז או ניכוי. יחד עם זאת, בהתאם לתיקון החוק, חוסך בקופת גמל או בקרן פנסיה ותיקה עם חשבונות ביתרה כוללת עד לסכום של 8,000 ש"ח, יכול, בתנאים מסוימים, למשוך את הכסף מבלי לשלם מס. ניתן לבדוק אם קיימות קופות גמל לא פעילות על שם העמית באתר "הר הכסף" מטעם משרד האוצר.

תקרות וסכומי הפקדה לקרן השתלמות

תקרת הפקדה שנתית	תקרת הכנסה אשר ההפרשה בגינה פטורה		שיעור הפקדה (לא חובה ע"פ חוק)			נישום
	שנתי	חודשי	סה"כ	מעביד	עובד	
10% מהשכר או 18,854 ₪, כנמוך מביניהם	188,544 ₪	15,712 ₪	10%	7.5%	2.5%	שכיר (1)
6% מהשכר או 11,312 ₪, כנמוך מביניהם	188,544 ₪	15,712 ₪	6%	4.5%	1.5%	בעל שליטה (2)
	270,000 ₪	-	4.5%	-	-	עצמאי (3)

הערות

- (1) הפקדות מעל התקרה המצוינת, מצריכות זקיפת שווי בתלוש השכר של העובד.
- (2) הפקדות החברה, אשר בבעלות בעל השליטה, עד לשיעור של 4.5% מהשכר (אך לא מעל תקרת השכר של 188,544 ₪) יוכרו כהוצאה לצרכי מס ע"ש החברה.
הפקדות של החברה מעבר ל-4.5% ועד לשיעור של 7.5% מהשכר (אך לא מעל תקרת השכר של 188,544 ₪) לא יוכרו כהוצאה לצרכי מס ע"ש החברה, אך לא ימוסו בידי בעל השליטה.
כלומר, נוצר חסכון במס הנובע מההפרש שבין מס חברות לבין המס האישי.
לכן מומלץ להפקיד סך כולל בגין בעלי שליטה (חלק עובד + מעביד) של 18,854 ₪
- (3) עבור עצמאים, יותר ניכוי מס מקסימלי מהכנסתו החייבת של הנישום בשנת המס עד להכנסה חייבת של 270 אלפי ₪, קרי הפקדה מקסימלית של 12,150 ₪.
עם זאת, מומלץ להפקיד סך של 18,960 ₪, המשקף תקרת הפקדה שהרווחים בגינה יהיו פטורים ממס רווח הון בשיעור של 25% בעת פדיון קרן ההשתלמות.
עבור נישומים עצמאים, שהם גם שכירים, ואשר על הכנסתכם כשכיר הופרשו כספים לקרן השתלמות (יחד עם מעבידו), סך הניכוי יהא בסכומים מופחתים.
- (4) סכומים אשר יימשכו ע"י שכירים או עצמאים מקופת קרן השתלמות, לרבות רווחים שנצברו, יהיו פטורים ממס אם יימשכו לאחר שלוש שנים מיום התשלום הראשון לקופה, ובתנאי שימשו לצורך השתלמות הנישום או שהגיע לגיל פרישה, אך אם יימשכו לאחר שש שנים מיום התשלום הראשון לקופה, וללא כל תנאי נוסף.

תנאי הפקדה לקופות גמל לקצבה וקרנות פנסיה

עמית במעמד עצמאי או שכיר יכול להפקיד לקופות גמל לקצבה או לקרנות פנסיה בלבד. ההפקדות המיועדות לפנסיה בלבד והפקדות במסלול הוני יינתנו אך ורק במקרים בהם סכום הקצבה החודשית יעלה על 4,606 ₪ לחודש. תשלום מירבי המקנה ניכוי בשיעור של 11% וזיכוי בשיעור של 5.5% הינו 35,244 ₪ בשנה וזאת לבעלי הכנסה של 213,600 ₪ ומעלה בשנה.

תנאי המשיכה :

כספים שהופקדו בקופת גמל לקצבה ובקרנות הפנסיה החל מ- 01/01/2008 ואילך (גם בקופות שנפתחו קודם לכן) יוכלו להימשך רק בגיל פרישה ובסכומים חודשיים.
תשלום מרבי המקנה זיכוי הינו בשיעור של 7% מההכנסה החייבת עד לתקרת ההכנסה המזכה (תקרת התשלום 7,476 ₪).

ביטוח אובדן כושר עבודה

תשלומים עבור ביטוח אובדן כושר עבודה עד לשיעור של 3.5% מהשכר אצל שכיר (שכר שלא לגמל) - ומההכנסה החייבת אצל עצמאי - יוכרו כהוצאה לעניין חישוב ההכנסה החייבת במס.
נקבעה תקרה לסכום השווה ל-2.5 פעמים השכר הממוצע במשך עד לסכום של 316,530 ₪ בשנה.

שכר מינימום ומכסת ימי חופשה

1. שכר מינימום

החל מיום 1 בדצמבר 2017 עודכן שכר המינימום לסכומים הבאים :

שכר חודשי (עד 42 שעות שבועיות) – סך של 5,300 ₪, **שכר לשעה** – סך של 29.12 ₪.

* שכר עבודה לעניין חישוב שכר המינימום הוא השכר ברוטו, לפני ניכויים.

* החל מיום 1 באפריל 2018, שבוע העבודה במשק קוצר בשעה אחת, מ-43 שעות שבועיות ל-42 שעות שבועיות, ללא הפחתת שכר העובדים.

כפועל יוצא, עודכן השכר השעתי וחושב על בסיס של 182 שעות חודשיות, במקום 186 שעות חודשיות.

2. ימי חופשה

ביום 16 בפברואר 2016 בוצע תיקון לחוק חופשה שנתית, ועל פיו נקבעה הזכאות המעודכנת לחופשה שנתית :

זכאות בימי עבודה בפועל (נטו)	זכאות בימים	זכאות בימים	ויתק בשנים
12	14	16	1-5
14	16	18	6
15	18	21	7
16	19	22	8
17	20	23	9
18	21	24	10
19	22	25	11
20	23	26	12
20	24	27	13
20	24	28	+14

* בימי החופשה נכלל יום מנוחה אחד לכל 7 ימי חופשה.

שיעורי הפקדה לביטוח לאומי

להלן שיעורי דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות (נכון לשנת 2022) :

מבוטח	דמי ביטוח	בגין שכר מופחת (60% מהשכר ממוצע במשק)			בגין שכר מלא ועד לתקרה		
		מעביד	עובד	סה"כ	מעביד	עובד	סה"כ
שכיר	ביטוח לאומי	3.55%	0.40%	3.95%	7.60%	7.00%	14.60%
	בריאות	-	3.10%	3.10%	-	5.00%	5.00%
	סה"כ	3.55%	3.50%	7.05%	7.60%	12.00%	19.60%
עצמאי	ביטוח לאומי	-	-	2.87%	-	-	12.83%
	בריאות	-	-	3.10%	-	-	5.00%
	סה"כ	-	-	5.97%	-	-	17.83%

- מבוטח שאינו עובד ואין לו הכנסות ישלם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות חודשיים בסך של 75 ₪ ו-104 ₪ בהתאמה, וסך כולל של 179 ₪ לחודש.
- דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות מינימליים לעצמאי – סך של 159 ₪ לחודש.
- לנישומים עצמאים, רצוי להקדים ולשלם את יתרת החוב בגין דמי ביטוח לאומי, עד לתום שנת המס, שאז 52% מתשלומים אלו יותרו כניכוי מההכנסה החייבת של הנישום.

רכיבי שכר פטורים מדמי ביטוח לאומי

להלן רכיבי הכנסה שכוחים, אשר פטורים מדמי ביטוח לאומי :

1. הכנסות פאסיביות שהניב היחיד – רווח הון ממכירת נכסים, שבח ממכירת מקרקעין, הכנסות מדמי שכירות למגורים בישראל, הכנסות מדמי שכירות למגורים בחו"ל המדווחים במסלול מס הכנסה מופחת, הכנסות מדיבידנד, הכנסות מריבית.
 2. רכיבי שכר המשתלמים ע"י מעסיק לעובד – הכנסות מוויתור על נכס מוחשי/בלתי מוחשי (לדוגמא: וויתור על זכות תביעה כנגד מעביד, תשלום עבור אי-תחרות, ועוד), תשלום בגין פיצויים/פדיון ימי חופשה/פדיון ימי מחלה/דמי הסתגלות בעת סיום יחסי עובד – מעביד, החזר הוצאות עסקיות שנשא העובד עבור מעסיקו, תשלום בגין דמי חברה ודמי טיפול לארגון עובדים היציג של העובד.
- על פי תקנות הביטוח הלאומי תשלומים נוספים ומשמעותיים הנושאים אופי חד פעמי, נדרש לפרוס על פני חודשים קודמים לצורך חישוב החבות בדמי ביטוח.
- פריסה זו עשויה להגדיל לבעלי הכנסות גבוהות את החבות בדמי ביטוח לאומי, בשל קיומה של תקרת ההכנסה החייבת בדמי ביטוח ולהקטין את החבות בדמי ביטוח לאומי לבעלי הכנסות נמוכות.

חובת הדיווח למוסד לביטוח לאומי החלה על קבלני בנייה בהעסקת קבלני משנה

החל משנת 2018, קבלן המבצע עבודות בנייה באמצעות קבלני משנה שונים, נדרש לדווח ולהמציא למוסד לביטוח לאומי פרטים אודות ההתקשרות עם קבלני המשנה.

עבודות בנייה, מוגדרות במוסד לביטוח לאומי כעבודות במסגרת הנדסה אזרחית, לרבות בניית מבנים, עבודות חפירה, סלילה, גישור, הנחת צנרת וכד'.

הדיווח ייעשה באמצעות טופס 648, בתוך 7 ימים מיום עריכת החוזה עם קבלני המשנה, או מיום תחילת ההתקשרות איתם (כמוקדם מביניהם).

היה וקבלן המשנה ימציא לקבלן הבנייה אישור רשמי מהמוסד לביטוח לאומי, על פיו הצהיר על העסקת עובדיו כנדרש ע"פ חוק, **חובת הדיווח לא תחול על קבלן הבנייה.**

בכל מקרה שבו קבלן הבנייה לא ידווח למוסד לביטוח לאומי כנדרש, ואין בידיו האישור מקבלן המשנה האמור, ייחשב אותו קבלן משנה כאילו הוא המעסיק הישיר של עובדי קבלן המשנה, בהקשר אחריותו בדבר תשלומי ביטוח לאומי ובדבר תביעות פגיעה שיגיש העובד.

קצבת אזרח ותיק

ביטוח אזרח ותיק, נועד להבטיח לתושבי ישראל הכנסה חודשית קבועה לעת זקנה.

בהתקיים תנאי זכאות נוספים, משולמת תוספת השלמת הכנסה החל מגיל הפרישה.

גיל הפרישה הינו 67 לגברים ו-62 לנשים, כאשר בהדרגה יגיע ל-65.

לגבר ואישה עד גיל 70 קיים מבחן הכנסות כאשר עד לסכום הכנסה של 6,749 ₪ בחודש תהיה זכאות לקצבה מלאה וכל שקל מעל יקטין את הקצבה ב-60 אגורות כך שעד לסכום של 10,472 ₪ יוכלו לקבל קצבת אזרח ותיק מופחתת, מעל סכום זה הזכאות תימחק לחלוטין.

כאשר לזוג יש הכנסה של עד 9,000 ₪ תהיה זכאות מלאה וכך יוכלו להגיע להכנסה של 14,728 ₪ ועדיין לקבל קצבה מופחתת.

מבחן ההכנסות הינו גם לגבי הכנסות שאינן מעבודה (שכירות, ריבית) והסכומים הינם 20,247 ₪ בחודש ליחיד ו-27,000 ₪ לזוג. גם כאן יוכלו לקבל קצבה חלקית עד להכנסה של 23,970 ₪ ליחיד ו-32,728 ₪ לזוג.

מבוטחים נדרשים למסור הודעה למוסד לביטוח לאומי, במעמד גיל הפרישה המזכה בקצבה ואשר מותנה במבחן הכנסות או גיל הפרישה המזכה בקצבה מלאה ללא תלות בהכנסה, על החלטת לדרישת/דחיית הקצבה. לאור האמור, מבוטחים בטווח הגילאים הרלוונטי, נדרשים ליצור קשר עם משרדנו להסדרת הנושא.

קריטריונים להגשת דין וחשבון שנתי לרשויות המס

להלן קריטריונים שכיחים המחייבים נישומים בהגשת דוחות שנתיים מקוונים לרשות המסים :

1. בעל שליטה בחברה, המחזיק בשיעור העולה על 10% מהון המניות של החברה.
 2. עצמאי, בעל עסק, ותיק פעיל במס ערך מוסף.
 3. שכיר, בעל הכנסה ממספר מעסיקים, אשר לא ערך תאום מס בתחילת שנת המס.
 4. שכיר, שהיו לו הכנסות נוספות (שכר אומנים/סופרים לדוגמא), ואשר לא נוכה מס בגין הכנסות אלו.
 5. שכיר, אשר הכנסתו כוללת הכנסה של בן/בת זוגו, והם אינם רשאים לתבוע חישוב נפרד.
 6. יחיד, שמחזור עסקאותיו מני"ע בבורסה (ישראלים או זרים) עלה על הסך של כ- 2.583 מיליון ₪.
 7. יחיד, בעל הכנסות מריבית בסכום שעלה על סך של 659,000 ₪.
 8. יחיד, בעל הכנסות משכר דירה למגורים, העולות על תקרת הפטור, ולא שולמה בגינם מקדמת המס בשיעור 10%.
 9. יחיד החייב במס יסף (כלל הכנסותיו בשנת המס עולות על 663,240 ₪).
 10. יחיד, בעל הכנסות משכר דירה למגורים, בסך שנתי העולה על 345,000 ₪.
 11. יחיד, בעל הכנסות מרכוש (לרבות מקרקעין), אלא אם ההכנסה פטורה או נוכה ממנה מס מירבי/בוצעה פריסת מס.
 12. יחיד, המחזיק בחברה פרטית בחו"ל, אשר אינה נסחרת בבורסה.
 13. יחיד, המחזיק חשבונות בנק בחו"ל ו/או נכסים בחו"ל בסכום כולל של יותר מ-1,917,000 ₪.
 14. יחיד, בעל הכנסות מחו"ל (כדוגמת ניירות ערך/ריבית) שלא נוכה בגינן מס במקור.
 15. יחיד, אשר נקט בתכנון מס החייב בדיווח.
 16. יחיד, אשר העביר לחו"ל סך העולה על 500 אש"ח במהלך השנה.
- נציין כי חובת הדיווח חלה על נישומים נוספים, שכיחים פחות, ומומלץ להיוועץ עם משרדנו במידת הצורך. עוד נציין, כי פקיד השומה רשאי לדרוש הגשת דוח שנתי מכל אדם, גם אם אינו חייב בהגשה.**

החזרי מס לשכירים

שכירים שאינם חייבים להגיש דוחות למס הכנסה, זכאים לקבל החזרי מס בעבור שש שנים שקדמו להגשת הבקשה להחזר. עד לתום שנת המס 2022, ניתן להגיש דוחות להחזר לשנים 2016 ואילך. תשלום מס ביתר יכול שינבע בשל עבודה אצל מס' מעסיקים, עבודה בחלקיות השנה, אי מתן זיכויים אישיים כראוי, הפסדים בשוק ההון ועוד.

איסוף חומר לטובת הצהרות הון עתידיות

לקראת סוף השנה, רשות המיסים נוהגת לדרוש הצהרות הון מנישומים בכדי לבחון את הגידול בהון הנישום ע"פ המוצהר בהשוואה להכנסות שדווחו על ידו במהלך התקופה. מוטב להכין מבעוד מועד את הנתונים ואת המסמכים שיידרשו בעתיד. רצוי לתעד כספים שהתקבלו כמתנות וכספים ששימשו בתקופה כהוצאות פרטיות בהיקפים משמעותיים (אירועים, שיפוצים, נסיעות לחו"ל וכו').

שיעורי המס לשנת 2022

1. להלן שיעורי המס על **יחידים** (נכון לסוף שנת 2022) -

שיעור המס	מדרגות שכר שנתי		מדרגות שכר חודשי	
	עד שכר שנתי	משכר שנתי	עד שכר חודשי	משכר חודשי
10%	₪ 77,400	₪ -	₪ 6,450	₪ -
14%	₪ 110,880	₪ 77,401	₪ 9,240	₪ 6,451
20%	₪ 178,080	₪ 110,881	₪ 14,840	₪ 9,241
31%	₪ 247,440	₪ 178,081	₪ 20,620	₪ 14,841
35%	₪ 514,920	₪ 247,441	₪ 42,910	₪ 20,621
47%	₪ 663,240	₪ 514,921	₪ 55,270	₪ 42,911
50%	₪ ואילך	₪ 663,241	₪ ואילך	₪ 55,271

יחיד, שהכנסתו החייבת החודשית, עלתה על 55,270 ₪ בחודש (663,240 ₪ בשנה) יהיה חייב בתשלום מס יסף בשיעור של 3% בגין הכנסותיו מעבר לסך הני"ל, נכון לסוף שנת 2022. במידה והכנסותיו מגיעות לסך זה, תישלל זכאותו לקבלת קצבת ילדים מביטוח לאומי. הכנסה חייבת כוללת את כל סוגי ההכנסות, לרבות רווח הון, שבח מקרקעין, הכנסות פטורות, דמי שכירות למגורים וכו'.

2. שיעור מס החברות –

שיעור מס חברות הינו 23%.

3. שיעור מס חברות הזכאיות להטבות לפי חוק לעידוד השקעות הון -

חברה בעלת מפעל מועדף, אשר נמצא באזור שאינו אזור פיתוח א' – 16%.

חברה בעלת מפעל מועדף, אשר נמצא באזור א' – החל מיום 1.1.17 הופחת לשיעור של 7.5% (משיעור של 9%).

חברה בעלת מפעל טכנולוגי, אשר נמצא באזור שאינו אזור פיתוח א' – 12%.

חברה בעלת מפעל טכנולוגי, אשר נמצא באזור א' – 7.5%.

4. מס על הגרלות והימורים –

על פרסים עד ל-31,200 ₪ יחול פטור ממס.

על פרסים מסכום שמעל 31,200 ₪ ועד 62,400 ₪ ינוכה מס חלקי.

על פרסים מסכום העולה על 62,400 ₪, יחול מס בשיעור 35%.

5. מס על דיבידנד, רווח הון ומס שבח -

ליחידים, שיעור המס על דיבידנד, רווח הון ריאלי ושבח ריאלי הינו 25% למי שאינו בעל מניות מהותי (מתחת

להחזקה ב- 10% בנכס) ו- 30% לבעל מניות מהותי.

לחברות, הכנסות דיבידנד מחברה ישראלית - פטורות ממס, ואילו על הכנסות דיבידנד מחברה **תושבת חוץ**, יחול

מס חברות. כמו כן, יחול מס חברות על רווחי הון.

חשוב לציין, כי על הנישום חלה חובת הדיווח בעסקאות רווח/הפסד הון, בתוך 30 ימים ממועד המכירה.

6. מס על ריבית -

שיעור המס על הכנסות ריבית הינו 25%, אלא אם כן הנכס אינו צמוד למדד, ואז המס יהיה בשיעור 15%.

שיעור המס שיחול על הכנסות ריבית, ששילמה חברה לבעל שליטה בה, הינו שיעור המס השולי (או מס

בשיעור 31%, כגבוה מביניהם).

7. מס קנייה על כלים חד פעמיים –

ע"פ החלטת ממשלה 261 מחודש אוגוסט 2021, שנועדה להפחית את השימוש בכלים חד פעמיים, נקבע כי החל מה-1 לנובמבר 2021, מוטל מס קנייה על כלים חד פעמיים.
המס חל על מלאי הכלים החד פעמיים, שנמצא ברשות הסוחרים בכלים החד פעמיים לצורך עסקם בתאריך 31.10.2021 בשעה 24:00 בסך של 11 ₪ לק"ג ובאופן יחסי גם על חלק מק"ג.
עוסק שהמס המוחשב שלו הוא עד 10,000 ₪ - פטור מתשלום מס, אך נדרש לדיווח לרשות המסים.
לקריאה נוספת באתר רשות המסים – [לחצו כאן](#).

8. שיעור מס רכישה –

שיעורי מס רכישה עודכנו בתחילת שנת 2022.

א. דירת מגורים יחידה בידי יחיד תושב ישראל שנרכשה החל מה-16.1.2022:

על חלק השווי שעד 1,805,545 ₪ - 0%.

על חלק השווי שבין 1,805,546 ₪ – 2,141,605 ₪ – 3.5%.

על חלק השווי שבין 2,141,606 ₪ – 5,525,070 ₪ – 5%.

על חלק השווי שבין 5,525,071 ₪ – 18,416,900 ₪ – 8%.

על חלק השווי שמעל 18,416,900 ₪ – 10%.

ב. דירת מגורים נוספת (שאינה דירה יחידה) בידי יחיד תושב ישראל שנרכשה החל מה-16.1.2022:

על חלק השווי שעד 5,525,070 ₪ : 8%

על חלק השווי שמעל 5,525,071 ₪ : 10%

ג. דירת מגורים שנרכשה ע"י חברה:

סך התמורה תמוסה בשיעור קבוע של 6% בגין הדירה הראשונה ו-8% בגין דירות נוספות.

תקרת פטור ממס לנכה לפי סעיף 9(5) לפקודת מס הכנסה

החל מינואר 2022, בוצע תיקון לסעיף החוק ועודכנה תקרת הפטור על הכנסות מיגיעה אישית של נכה, מסך של כ-600 אלפי ₪, לסך של 409,200 ₪. ע"פ הסעיף, ישנם 2 חריגים לגביהם נקבעה תקרת פטור גבוהה יותר (סך של 628,800 ₪ בשנת 2022) : הזכאים לתגמול חודשי לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) התשי"ט 1959 - נכי צה"ל, ונפגעי פעולות איבה, התש"ל 1970 – נפגעי טרור.

הטבות מס לעולה חדש ולתושב חוזר

תושבים חוזרים ועולים חדשים, כהגדרתם בפקודת מס הכנסה, זכאים להטבות בקשר להכנסות שהופקו בחו"ל. הטבת המס לעולה חדש ולתושב חוזר ותיק נרחבות יותר בהשוואה להטבות המס להם זכאי תושב חוזר. להלן עיקר הטבות המס :

עולה חדש / תושב חוזר ותיק	תושב חוזר
פטור ממס במשך 10 שנים על הכנסות שהוקפו בחו"ל, אקטיביות ו/או פאסיביות.	פטור ממס במשך 5 שנים על הכנסות פאסיביות שהופקו בחו"ל, מנכסים שנרכשו / הוקמו בתקופת שהותם מחוץ לישראל.
פטור ממס במשך 10 שנים על רווחי הון ממכירת נכס בחו"ל, ללא קשר למועד לעיתוי רכישת הנכס (לפני או אחרי חזרה לישראל).	פטור ממס במשך 10 שנים על רווח הון ממכירת נכס בחו"ל, אשר נרכש / הוקם בתקופת שהותם מחוץ לישראל, ואינה מקנה זכות במישרין/עקיפין לנכס בישראל.
פטור במשך 10 שנים על הכנסות שהופקו בחו"ל, ועל אחזקה בנכסים בחו"ל.	-

הכנסות מהשכרת דירה למגורים בארץ ובחו"ל

1. **יחיד (או חברה משפחתית) המשכיר דירת מגורים לצורך מגורים בישראל**, יהיה פטור ממס על הכנסותיו מהדירה בתנאי שההכנסות משכירות לא עולות על 5,200 ₪ לחודש (62,400 ₪ בשנה).
- תשומת ליבכם**, כי תקרה זו רלוונטית לשנת המס 2022 וצפויה להתעדכן בשנת 2023.
- בכל המקרים בהם ההכנסות מהשכרה למגורים חצו את תקרת הפטור ניתן לבחור במסלולי מיסוי שונים:
- מיסוי בשיעור מס שולי על הכנסות שמעבר לתקרת הפטור המתואמת.
 - מיסוי בשיעור 10% על סך כל ההכנסות משכר הדירה, ללא אפשרות לניכוי, קיזוז, זיכוי או פטור.
 - מיסוי בשיעור מס שולי (החל מ-31%, ולבני 60 ומעלה מ-10%) על הכנסות בניכוי הוצאות ישירות המיוחסות לפעילות השכרת הנכס (פחת, מימון, אחזקה).
- נציין כי בתנאים מסוימים, ניתן לשלב בין המסלולים ובחירה במסלול דיווח זה או אחר, עלולה לגזור חבות מס שונה, ולכן מוטב לפנות למשרדנו לייעוץ בנושא, ככל והדברים רלוונטיים.
- יחיד, שאינו חייב בהגשת דוח שנתי, שבחר במסלול מיסוי בשיעור של 10%, נדרש לשלם את המס עבור שנת 2022 לא יאוחר מסוף ינואר 2023, ובכך לשמור לעצמו את הפטור מהגשת דוח שנתי.
- בשנים האחרונות דן בית המשפט לא פעם בשאלת זכאותו של יחיד שבעלותו מס' רב של דירות מגורים, להנות ממס בשיעור 10% על הכנסותיו מהשכרת הדירות אל מול טענת פקיד השומה לסווג הכנסות אלו כהכנסות מעסק. בעקבות מס' פס"ד בהתייחס לסיווג הכנסות מהשכרת מס' דירות מגורים כהכנסות עסקיות ולא פאסיביות (וכפועל יוצא – חיוב במס הכנסה וביטוח לאומי גבוהים יותר), פרסמה רשות המסים בשנת 2018 טיוטת חוזר בנושא. לעמדת רשות המסים, השכרת 10 דירות מגורים מהווה פעילות עסקית, והשכרה של 5 דירות מגורים תסווג כפאסיבית. השכרת 6 עד 9 דירות מגורים תיבחן ע"פ קריטריונים כמותיים ואיכותיים.
- נכון למועד זה, לא פורסם החוזר הרשמי והמחייב בנושא.**
- בעת מכירת דירת מגורים, אשר הושכרה והכנסותיה דווחו במסלול מיסוי הפטור או במסלול מיסוי בשיעור 10%, לצורך חישוב השבח, יילקח בחשבון פחת שהיה ניתן לנכות (למרות שלא נוכה בפועל), אילו ההכנסות דווחו במסלול המיסוי השולי.
2. **יחיד המשכיר דירות מגורים לצורך מגורים בחו"ל או נכס מסחרי**, ימוסה באחד מ-2 מסלולים לבחירתו:
- מיסוי בשיעור 15% על ההכנסה ברוטו, בניכוי הוצאות פחת בלבד (במסלול זה לא יינתן זיכוי בגין המס המשולם בחו"ל).
 - מיסוי בשיעור מס שולי על ההכנסה נטו, בניכוי הוצאות עסקיות, לרבות פחת (במסלול זה ייהנה הנישום מזיכוי המס ששולם בחו"ל).
 - הכנסות מדמי שכירות למגורים בחו"ל, לא יחוייבו בדמי ביטוח לאומי.
3. **הכנסה מהשכרת דירת מגורים לשימוש עסקי**, מחויבת בהתאם לשיעורי המס השולי (או מס בשיעור 31%, כגובה מביניהם) של המשכיר.

4. **יחיד המשכיר נכס מסחרי** ימוסה בשיעור מס שולי (או בשיעור מס בשיעור 31%, כגובה מביניהם) על הרווח מהשכרת הנכס - הכנסות בניכוי פחת, מימון ואחזקת הנכס. כמו כן, יחול מע"מ על ההכנסות מהשכרת הנכס. לעניין זה, למשכירי נכסים עסקיים בני 60 ומעלה, יחול שיעור מס שולי או מס בשיעור 10%, כגובה מביניהם.
5. **חברה המשכירה נכס למגורים** תמוסה בשיעור מס חברות.
6. **השכרת דירות לטווח קצר**, ע"פ הנחיות והבהרות מאת הנהלת רשות המסים עונה להגדרת פעילות עסקית, ולגישת מס הכנסה, בין אם מדובר על דירה בודדת או מס' דירות להשכרה, מצריכה דיווח למע"מ במסגרת תיק עוסק מורשה או פטור, ומחויבת בדומה להכנסה מהשכרת נכס לשימוש עסקי.
- חוזר מוסדר בנושא טרם גובש ע"י רשות המסים, ומומלץ להיוועץ עם משרדנו בהתקשרויות מסוג זה.**

יש לציין כי סעיף 8ב' לפקודת מס הכנסה קובע כי הכנסות מהשכרת מקרקעין ימוסו על בסיס מזומן, כך שכל תקבול בגין דמי שכירות שנתקבל בשנת 2022, ימוסה כהכנסה בשנת 2022, גם אם התקבל עבור שנים אחרות.

מיסוי מטבעות וירטואליים

במהלך שנת 2018, לאור שכיחות קיומם של מטבעות וירטואליים והשימוש בהם, פרסמה רשות המסים חוזר מקצועי המתייחס למיסוי הפעילות במטבעות וירטואליים. לעמדתה של רשות המסים, מדובר בנכס לכל דבר ועניין. המשמעות, בעיקר, הינה בחבות המס הנובעת בשל רווחים ממשימוש בפועל ממטבעות אלו, שיווצרו בשל עליית ערכם, ובשל הגדרתם כנכס – ימוסו בשיעורי המס החלים על רווחי הון (שלא כמו עליית ערך מהפרשי שער של מטבעות, אשר פטורה ממס).

ככל ופעילות המסחר במטבע מגיעה לכדי עסק, ע"פ המבחנים שנקבעו בפסיקה - תדירות עסקאות, מומחיות, היקף כספי, מימון חיצוני, מנגנון עסקי ועוד - נקבע כי שיעורי המס שיחולו הם שיעורי המס השולי על הכנסה מעסק, לרבות מס ערך מוסף.

זיכויים אישיים

נקודת זיכוי מבטאת סכום מוחלט המופחת מהמס הנדרש בגין הכנסות הנישום, בהתאם למצבו האישי והמשפחתי של הנישום נקבע מספר נקודות הזיכוי להן הוא זכאי.

בנוסף, ניתנות נקודות זיכוי לאוכלוסיות מסוימות – מסיימי תארים אקדמיים, מסיימי שירות צבאי, הורים לילדים נטולי יכולת, משלמי מזונות ועוד. שווי נקודת זיכוי בשנת המס 2022 הינו 223 ₪ בחודש (2,676 ₪ בשנה).

1. זיכוי בשל תרומות

ס' 46 לפקודה מעניק זיכוי בשיעור 35% **ליחיד**, ובשיעור מס חברות (23%) **לחברה**, בגין תרומה למוסד שאושר על ידי מס הכנסה, אשר עולה על סך של 190 ₪.

הסכום המירבי לשנת 2022 בעדו יינתן זיכוי הינו **הנמוך** מבין: 30% מההכנסה החייבת או 9,517 אלפי ₪ לשנה. תרומות העולות על התקרה כאמור, יועברו לשנת המס הבאה ויותרו לזיכוי ב-3 שנות המס העוקבות.

חשוב לציין כי זיכוי יוענק בגין תרומות למוסד, אשר קיבל אישור מנציבות מס הכנסה ע"פ סעיף 46 לפקודת מס הכנסה ולכן מוטב לבחון כי למוסד קיים אישור כאמור באתר רשות המסים.

בנוסף, יש לציין כי לעמדת פקיד השומה, תרומה שיש בגינה תמורה (למשל כרטיס למופע), אינה מהווה תרומה הניתנת לזיכוי ויש לצרף לדוח המס קבלה מקורית בגין התרומה.

2. נקודות זיכוי בגין ילדים

תיקון 170 לפקודת מס הכנסה מקנה זכאות לנקודות זיכוי להורים לילדים. במהלך שנת 2017, במסגרת תוכנית "נטו למשפחה", הוגדלו נקודות הזיכוי בתחולה רטרואקטיבית מיום 1.1.17 כמפורט להלן:

1.5 נק' זיכוי לכל אחד מבני הזוג בשנת הלידה ו-2.5 נק' זיכוי בשנים העוקבות מהשנה שלאחר שנת הלידה ועד לשנה שבה מלאו לילד חמש שנים.

בשנת 2022, ניתנה הוראת שעה לקבלת נקודות זיכוי נוספות לילדים בני 6-12, לשני בני הזוג.

3. זיכוי בשל ילדים נטולי יכולת

ס' 45(א) לפקודת מס הכנסה קובע כי יחיד תושב ישראל, שהיה לו או לבן זוגו בשנת המס ילד משותק, עיוור או בעל מוגבלות שכלית התפתחותית יהיה זכאי ל-2 נקודות זיכוי בחישוב המס על שמו בשל כל ילד כאמור. במהלך נובמבר 2017 החלה רשות המסים להקל את הליך קבלת נקודות הזיכוי כאמור, כך שהורים הזכאים לגמלת ילד נכה מביטוח לאומי לא יידרשו עוד לצרף תעודה רפואית, ויהיו זכאים לתבוע נקודת הזיכוי ישירות מהמעסיק ללא צורך להגיע למשרדי מס הכנסה.

נציין כי ישנה זכאות להקלות מס, במקרים מסוימים, גם להורי ילדים הסובלים מליקויי למידה, הפרעות קשב והיפר-אקטיביות. במקרים אלו יש לצרף פרוטוקול מוועדת ההשמה ברשות המקומית.

4. זיכוי בגין פוליסת ביטוח חיים

סעיף 45(א) לפקודת מס הכנסה, המתייחס לביטוחי חיים, מקנה אפשרות זיכוי של 25% מסכום ההפקדה לביטוח חיים עבור תושבי ישראל.

5. זיכוי בגין סיום לימודי מקצוע ולימודי תואר אקדמי

- מי שסיים לימודי מקצוע וזכאי לתעודת מקצוע המוכרת על ידי משרד ממשלתי, זכאי להטבת מס באמצעות נקודת זיכוי בודדת ממס הכנסה בשנים שלאחר סיום הלימודים.

- מי שסיים את לימודיו האקדמיים, במוסד להשכלה גבוהה מוכר בישראל, זכאי לנקודות זיכוי ממס הכנסה בהתאם לשנה שבה סיים את לימודיו ולמשך שנה אחת בלבד. ההטבה תינתן במהלך שנת המס שלאחר שנת המס שבה הסתיימו לימודי התואר או בשנה שלאחריה, לפי בחירתו.

בגין תואר ראשון – נקודת זיכוי בודדת, בגין תואר שני – 1/2 נקודת זיכוי, בגין תואר שלישי – 1/2 נקודת זיכוי.

תשלום יתרת חוב מס הכנסה לשנת המס 2022

נישום חייב בתשלומי ריבית בשיעור 4% בתוספת הצמדה למדד על סכום חובו למס הכנסה - מתום שנת המס ועד למועד התשלום בפועל. נישום זכאי לפטור מדורג מהריבית וההצמדה למס הכנסה כפי שמפורט להלן:

מועד התשלום	סך הפטור
תשלום עד תום החודש הראשון שלאחר שנת המס	פטור מלא מריבית והפרשי הצמדה
תשלום במהלך החודש השני שלאחר תום שנת המס	פטור ממחצית הריבית והפרשי הצמדה
תשלום במהלך החודש השלישי שלאחר תום שנת המס	פטור מרבע הריבית והפרשי הצמדה

נישום שביקש להקטין את המקדמות שנקבעו לו, ובסוף השנה מתברר שהקטנת המקדמות לא הייתה מוצדקת, יחויב בריבית והפרשי הצמדה לפי סעיף 190 (א) 2 לפקודה - ממחצית שנת המס ועד למועד התשלום.

לפני קבלת החלטה על השלמת המקדמות, יש לשקול את עלות המימון האלטרנטיבית ביחס לריבית המחויבת על ידי רשויות המס.

כמו כן, נציין כי קיימת חובת דיווח על עסקת רווח הון בתוך 30 ימים, גם אם הסתיימה בהפסד או ללא חבות מס.

סדר קיזוז הפסדים

הפסד עסקי

- הפסד עסקי שוטף יהיה בר קיזוז כנגד **כל** סעיף הכנסה חייבת באותה שנת מס.
- יתרת ההפסד העסקי שלא ניתן לקיזוז, יועבר לשנים הבאות ויהיה בר קיזוז כנגד הכנסה חייבת מעסק או משלח יד, לרבות רווח הון **בעסק** או במשלח יד.
- למרות שקיימת חובת קיזוז מלוא ההפסד, ורק את יתרת ההפסד שלא קוזז להעביר לשנים הבאות, ניתן לבחור שלא לקזז הפסד שוטף או מועבר, מול סכום אינפלציוני או מול רווח הון, ריבית או דיבידנד, ששיעור המס עליהם אינו עולה על 25%.
- בהתקיים התנאים המצטברים הבאים, הפסד עסקי מועבר של יחיד, יהיה בר קיזוז מהכנסות היחיד משכר :
לאותו יחיד לא הייתה הכנסה מעסק או ממשלח יד בשנת הקיזוז, אותו יחיד חדל לעסוק בעסק או במשלח יד שיצרו את ההפסד, מקור ההפסד המועבר אינו מחברת בית/חברה משפחתית/חברה שקופה.

הפסד הון

- הפסדי הון יותרו לקיזוז כנגד רווחי הון ושבח מקרקעין **בלבד**.
- הפסדי הון **שוטפים בלבד** ממכירת ניירות ערך, ניתנים לקיזוז בשנה השוטפת גם כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד (ובלבד ששיעור המס עליהם לא עולה על 25%). כך לדוגמא: לא ניתן לקזז הפסדי הון כנ"ל כנגד הכנסות דיבידנד בידי בעל שליטה מהותי (החייבים במס בשיעור 30%).
- יתרת הפסדי הון שלא קוזזו בשנת המס השוטפת ניתנים לקיזוז במשך שנות המס הבאות לאחר השנה שבה נוצרו (למעט, כאמור, סכומים שקוזזו כנגד הכנסות ריבית או דיבידנד) כנגד רווחי הון.
- הפסדי הון "על הנייר" (בגין ירידת ערך) לא יוכרו כהפסדי הון עד למימוש הנכס.

הפסד מהשכרת בניין

- הפסד מהשכרת בניין, ניתן לקיזוז כנגד הכנסה מכל בניין אחר בשנה השוטפת.
- הפסד מועבר לאחר קיזוז כנ"ל, יותר לקיזוז בשנים העוקבות כנגד אותו בניין בלבד (לרבות שבח).

הפסד מחו"ל

הפסד הון שנבע ממכירת נכס בחו"ל, יקוזז תחילה מול רווח הון מחו"ל, ורק לאחר מכן כנגד רווח הון בישראל.

מומלץ לבחון עיתוי מכירת נכסים החייבים במס רווח הון, לצורך ניצול הפסדי הון מועברים.

ביקורת במפתיע של שלטונות המס

לאור הגברת הפיקוח והאכיפה ע"י רשויות המס, אשר מתבטאת בכמות רבה של ביקורים בבתי עסק ע"י נציגי שלטונות המס ומבצעי תצפית סמויים, אנו ממליצים לחדד בפני כלל עובדי העסק את הנהלים בעת ביקורת במפתיע מטעם רשויות המס.

ביקורות כאמור ייערכו בדר"כ ע"י זוג מפקחים מאת רשות המסים, לרוב במפתיע ולעיתים בתאום מראש, אך ייתכן גם שיערכו בסמוי – במבצעי תצפית ובהליך ביקור סטנדרטי בעסק ע"י מפקחים מחופשים ללקוחות מן השורה.

לנוחותכם, **לחצו כאן לקישור** לחוזר מטעם משרדנו בקשר לכללי התנהגות מומלצים בעת ביקורת מאת רשויות המס וריכוז שאלות שכיחות שעולות ע"י הנישומים, בעיקר בקשר לסמכויות המפקחים בעת ביקורת במפתיע.

חוק לצמצום השימוש במזומן

במרץ 2018 אושר החוק לצמצום השימוש במזומן, אשר נועד להגביל תשלום וגביית מזומנים בשטרות ומטבעות מהארץ ומחוי"ל ותחולתו נקבעה ליום 1 בינואר 2019.

להלן עיקרי החוק ותקרות הסכומים המעודכנים החל מאוגוסט 2022:

- בעסקאות שמחירם עולה על סך של 6 אלפי ₪, נאסר על **עוסק** לשלם או לקבל מזומן שעולה על 10% ממחיר עסקה או 6 אלפי ₪, כנמוך מביניהם.
- בעסקאות עם **תיירים**, שמחירם עולה על 40,000 ₪, נאסר על **עוסק** לשלם או לקבל מזומן שעולה על 10% ממחיר העסקה או 40,000 ₪, כנמוך מביניהם.
- בעסקאות בין **פרטיים**, שאינם עוסקים, בסכום העולה על 15 אלפי ₪, נאסר לשלם או לקבל מזומן שעולה על 10% ממחיר העסקה או 15 אלפי ₪, כנמוך מביניהם.
- בעסקאות מכירת רכב בין אנשים פרטיים, אם סכום העסקה עד 50,000 ₪, ניתן לשלם/לקבל את כל הסכום במזומן, ובעסקאות העולות על 50,000 ₪, ניתן לקבל/לשלם במזומן עד 10% ממחיר העסקה או 50,000 ₪ לפי הנמוך מביניהם.
- בכל תשלום בעד **שכר עבודה, תרומה, או הלוואה** אשר עולה על הסך של 6 אלפי ₪, נאסר לשלם או לקבל מזומן העולה על 10% מסך התשלום או 6 אלפי ₪, כנמוך מביניהם.
- במתן **מתנה** שגובהה עולה על 15 אלפי ₪, נאסר לשלם או לקבל תשלום במזומן העולה על 10% מסכום המתנה או 15 אלפי ₪, כנמוך מביניהם.
- החוק מגביל **הסבת שקים ושימוש בשקים פתוחים** וקובע כי נאסר על עוסק לקבל או למסור שיקים פתוחים בכל סכום (איסור מקביל חל על מוסר השיק) וכי יאסר על אדם פרטי לקבל שיק פתוח על סך העולה על 5,000 ₪. כמו כן, אסור לקבל או למסור שיק מוסב ללא ציון שם ומס' ת"ז של המסב על גב השיק. ושיקים בסכומים שעולים על 10 אש"ח, ניתן להסב רק פעם אחת.

הצהרה על החזקה בחבר בני אדם תושב חוץ

על נישום (יחיד או חברה) המחזיק בחברות בחו"ל לצרף לדוח המס טופס 150 ולהצהיר על החזקותיו, ולפרט את תחום עיסוק החברה הזרה, ופרטים נוספים אודות החברה הזרה.

הפרטים המדווחים בטופס 150 כאמור, ישמשו את פקיד השומה לבחון האם חלות הוראות שונות, לרבות – בחינת מבחני שליטה וניהול, בחינת תחולת סעיפי חנ"ז וחמ"ז על החברה הזרה, וכפועל יוצא – חוברת תשלומי מסים והגשת דוחות על החברה הזרה בישראל.

לאחרונה עודכנו דרישות פקיד השומה ונקבע כי יש לדווח על החזקה גם **בעקיפין** (על כל חברה בנפרד).

לעניין החזקה בעקיפין בשיעורים נמוכים – חובת הדיווח נדרשת רק אם שיעור החזקה בעקיפין עולה על 10%.

יש לשים לב – על החזקה ישירה יש לדווח ללא קשר לשיעור החזקה, גם אם נמוך מ-10%.

בשנים האחרונות, נישומים רבים בוחרים להשקיע בעסקים בחו"ל בכלל ובאר"ב בפרט, באמצעות שותפויות מסוג

LP ו/או חברות מסוג LLC. לגבי השקעות מסוג זה, פרסמה רשות המסים הנחיות, בהקשר אופן הדיווח, המס

שיחול על הכנסות המיוחסות מחברות מסוג זה, ומנגנון הזיכוי על המס הזר.

השקעות בחו"ל והעברות כספים לחו"ל

מעט לעת מחליטים נישומים, אגב זיהוי פוטנציאל השקעה בחו"ל – נדל"ן, הלוואות, רכישת זכויות בחברות שקופות או אטומות ועוד – להעביר כספים לחו"ל. נציין, לעניין זה 2 נושאים מהותיים:

1. על מנת לתכנן את הפעילות בחו"ל, מומלץ להיוועץ עם משרדנו, כדי לקבל החלטה נכונה תוך בחינת מכלול השיקולים – המבנה המשפטי והמעמד המיסויי בארץ ובחו"ל, בעלות על הנכס (בידי חברה או יחיד), האם יש אמנה למניעת כפל מס, היכן השליטה והניהול בנכס, אופן משיכת רווחים מהנכס, מחירי העברה, היתכנות מימוש ורווח הון עתידי ועוד.
 2. העברות כספים לחו"ל ע"י משקיעים ישראלים מועברים לחו"ל בהוראת המשקיעים, ע"י תאגידים בנקאיים ללא ניכוי מס במקור, ברוב המקרים, אך ורק בכפוף להמצאת אישור מפקיד השומה. בספטמבר 2017 השיקה רשות המסים מסלול הצהרה חדש, בתנאים מסוימים, המאפשר העברות כספים לחו"ל בפטור מניכוי מס במקור באמצעות הצהרה בבנק בלבד.
- על כל אלו השלכות בזמן הקצר והארוך, ולכן מומלץ להיוועץ עם משרדנו בקשר לכל השקעה ולפני העברת הכספים.**

חובת הדיווח החלה על תושבי ישראל אשר ניתקו תושבות בישראל

החל משנת 2016, חלה חובת דיווח לרשות המסים על תושבי ישראל שעברו למדינה אחרת, ניתקו התושבות בישראל, ואשר לא עומדים במבחן "חזקת הימים" (אשר ייבחן מחדש בכל שנת מס בנפרד - בשנת העזיבה ובשנים העוקבות). תושבי חוץ אלו יהיו חייבים בהגשת דוח המפרט את העובדות שעליהן מבוססות טענותיהם בדבר ניתוק התושבות, לרבות ציון עובדות, הסברים, וצירוף מסמכים התומכים בטענותיהם. נדגיש, כי חובת הדיווח חלה גם על אלו אשר ניתקו תושבות לפני שנת 2016, ובשנת 2016 ו/או בשנים העוקבות אינם עומדים במבחן "חזקת הימים". למען הסר ספק, חובת הגשת דוח שנתי בגין הכנסה חייבת אשר הופקה או נצמחה בישראל וממנה לא נוכה מלוא המס, תמשיך לחול על תושבי החוץ ללא קשר להגשת דוח כמתחייב ע"פ תיקון הפקודה כאמור.

תכנוני מס החייבים בדיווח ועמדות חייבות בדיווח

רשות המסים מעוניינת להיאבק ב"תכנוני מס אגרסיביים ולא לגיטימיים" ולשם כך נקבעה חובת גילוי בדבר **מספר פעולות ועסקאות הטעונות דיווח לרשויות המס**. הדיווח יוגש במסגרת הדוחות השנתיים בטופס ייעודי – ט' 1213. בין היתר, רשימת תכנוני המס החייבות בדיווח כוללות:

רכישת חברה בעלת הפסדים בתנאים ובסכומים מסוימים, רכישת חברה זרה במדינה שאינה מדינת אמנה, תשלומי דמי ניהול לקרוב בתנאים ובסכומים מסוימים, מכירת נכסים לקרוב בתנאים ובסכומים מסוימים, פירעון חוב של בעל מניות מהותי ברבעון האחרון של השנה ומשיכת הסכום בחזרה ברבעון הראשון של השנה העוקבת, מחילת חוב לקרוב בתנאים ובסכומים מסוימים, מכירת נכס לקרוב בתנאים ובסכומים מסוימים, רכישת חברה והמחאת הלוואת בעלים של המוכר לרוכש, ועוד.

בנוסף, החל משנת 2016 ואילך, חלה חובת דיווח שנתי, במסגרת הגשת הדוח השנתי לפקיד השומה, בגין **עמדה הנכללת בדוח השנתי למס הכנסה, העומדת בניגוד לעמדה שפרסמה רשות המסים**, אשר יתרון המס הנובע ממנה עולה על הסכום שנקבע לעניין מע"מ בנפרד ולעניין מס הכנסה בנפרד.

בין יתר העמדות שפורסמו בתחום פקודת מס הכנסה ומע"מ: זקיפת שווי שימוש בניגוד לתקנות, חלוקת דיבידנד מרווחי שיערוך, ניכוי תשומות בחברות החזקה, ניכוי תשומות ברכישת דירת מגורים ע"י חברה ועוד.

הדיווח יוגש במסגרת הדוחות השנתיים בטופס ייעודי – ט' 1346.

חוות דעת חייבת בדיווח

החל משנת 2017, במסגרת הגשת דוחות 2016 ואילך, נישום שקיבל חוות דעת בכתב, מרואה חשבון או מעורך דין, בקשר לפעולה הכלולה בדוח המס השנתי שלו – חייב לדווח עליה, בהתקיים תנאים מסוימים, בטופס ייעודי – ט' 1345.

ספירת, הערכת והשמדת מלאי עסקי

יש לערוך **ספירת מלאי** ליום 31.12.22 ע"פ ההנחיות המצ"ב כנספח ד' לחוזר זה – "הנחיות לספירת המלאי". ניתן, **ללא אישור פקיד השומה**, לערוך הספירה בתוך 10 ימים לאחר תאריך זה תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות. ניתן, **באישור פקיד השומה**, לערוך ספירת המלאי בתוך 30 ימים לפני/אחרי תאריך זה, תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות, ובכפוף לפניה מראש ובכתב אל פקיד השומה. נישום, אשר בכוונתו **להשמיד מלאי עסקי**, נדרש למסירת הודעה בכתב על כוונתו להשמדת המלאי, 30 ימים מראש, לפקיד השומה, תוך ציון כתובת שבה מצוי המלאי המיועד להשמדה, מועד מתוכנן להשמדת המלאי, ושווי המלאי. כמו כן, על הנישום לערוך פרוטוקול השמדת מלאי, אשר יכלול את המועד, האופן והסיבות להשמדת המלאי ואת פרטי המלאי המושמד, לרבות שם הפריט ומס"ד.

בדיקת חתך הכנסות והוצאות

יש לערוך בדיקת חתך הכנסות והוצאות לסוף השנה. יש להבחין בין דיווח על בסיס מזומן לדיווח על בסיס מצטבר. **לנישומים המדווחים על בסיס מזומן מומלץ –**

1. לדאוג כי כל ההוצאות, לרבות: משכורות, סוציאליות, טלפון, חשמל, צרכי משרד, פרסום, מסים עירוניים ועוד – **ישולמו** עד ליום 31.12.22, על מנת שינוכו מההכנסה החייבת בשנת 2022. לעניין זה נציין, כי רכישת מוצרים ושירותים מסוימים (צרכי משרד, מנויים שנתיים, תשלומי דמי חבר ועוד) ותשלום בעבורם ייחשבו להוצאה בשנת הרכישה, ככל ומדובר על סכומים סבירים, ובידי פקיד השומה הסמכות לפסול עסקאות חריגות בטענת הקבלת הכנסות להוצאות.
2. לדחות קבלת מקדמות מלקוחות לשנת המס 2023.

לנישומים המדווחים על בסיס מצטבר מומלץ –

1. להקדים השלמת עסקאות לרכישת שירותים ומוצרים שוטפים (**שאינם** מלאי או רכוש קבוע). לעניין זה שוב נדגיש, כי ההוצאה תותר בניכוי כל עוד הרכישה בסכומים סבירים וחלק ממהלך העסקים הרגיל. נדגיש, כי עיקר ההבדל בין נישומים המדווחים על בסיס מזומן, לבין המדווחים על בסיס מצטבר, הוא בכך שהמדווחים על בסיס מצטבר **אינם חייבים לשאת בתשלום** בשנת 2022, על מנת שההוצאה תותר בניכוי.
2. לדחות הפקת חשבוניות בגין שירותים שטרם ניתנו או טובין שטרם סופקו.

לעורכי דין או נישומים אחרים, המנהלים חשבונות נאמנות והוצאות לקוח, חשוב לבדוק את הרכב יתרת החשבונות, ולוודא כי אין סכומים שנצברו בחשבונות אלו המהווים שכר טרחה בידם, ואשר טרם דווחו כהכנסה.

מחזור עסקי, טיב ניהול החשבונות וחובת ניכוי מס במקור

למחזור העסקי של העסק יש השפעה על מס' גורמים מהותיים, בין היתר :

1. מקדמות מס הכנסה -
מקדמות מס הכנסה נקבעות כשיעור מהמחזור העסקי, וייתכנו מקרים שבהם הגידול בהיקפי הפעילות אינו מתורגם לכדי רווח שמצריך תשלום מקדמות באותו שיעור, ולכן מומלץ להיוועץ עם משרדנו ככל וכל גידול מהותי בהיקפי הפעילות של העסק.
2. שיטת ניהול פנקסי החשבונות -
לנישומים עצמאיים ולשותפויות, גידול במחזור העסקי, עלול לאלץ מעבר משיטת ניהול פנקסי חשבונות חד צידית, לשיטת ניהול חשבונות כפולה.
לפיכך, יש לבחון האם ע"פ הוראות ניהול ספרים, גובה המחזור העסקי והענף העסקי, נדרש המעבר כאמור.
3. טיב ניהול פנקסי החשבונות -
בהתאם להוראות ניהול ספרים, נקבעו קריטריונים המבוססים בעיקר על המחזור העסקי ומס' המועסקים, אשר על פיהן נקבע טיב ניהול החשבונות.
מומלץ לכל בעל עסק, לבחון עם משרדנו איזה ספרים עליו לנהל ע"פ סוג הענף, המחזור וכמות המועסקים וזאת ע"פ הוראות ניהול ספרים.
4. חובת ניכוי מס במקור -
חובת ניכוי מס במקור, לעניין תשלום עבור שירותים ונכסים, חלה על מי שמחזור עסקיו עולה על הסכומים שנקבעו, על גופים מסוימים ללא קשר לסך המחזור, ועל מי שחייב בניהול פנקסי חשבונות לפי שיטת החשבונאות הכפולה ע"פ הוראות ניהול ספרים. נציין כי ישנן תקנות המחייבות ניכוי במקור ללא תנאי מקל, כדוגמת תשלום בגין שכ"ד.
הסנקציה על מי שאינו מציינת לחובת הניכוי במקור חמורה וכוללת אי הכרה בהוצאות מהן לא נוכה מס.
לפיכך, אנו ממליצים לכל מי שטרם החל ליישם הוראת חוק זו, לפנות למשרדנו לקבלת ייעוץ מתאים בעניין.

שינוי מבנה משפטי ועדכון מעמד לצרכי מס הכנסה

לקראת תום שנת המס, ראוי לשקול אפשרות של שינוי המבנה המשפטי ועדכון המעמד לצרכי מס, תוך התייחסות למכלול השיקולים – המשפטיים, החשבונאיים, ושיקולי מס.
היקפי הפעילות, הרווח מהפעילות, השימוש בעודפים שנצברו (לטובת השקעות או לטובת מחייה) ועוד - יהוו שיקולים לטובת ההחלטה בדבר שינוי המעמד לצרכי מס – לדוגמא, מפעילות עצמאית לחברה בע"מ או הפוך, הפיכת חברה משפחתית לחברה בע"מ וכו'.
נציין, כי פקודת מס הכנסה מתירה, בתנאים מסוימים, העברת פעילות מגוף מסוים לגוף אחר, פיצולים ומיזוגים, תוך שינוי המבנה המשפטי, ללא חבות במס.
לאחרונה תוקנו סעיפי מס הכנסה בנושא זה, מתוך מטרה להגמיש את המגבלות החלות במתן הפטור ממס, עידוד כניסת משקיעים לחברות ומתן אפשרות לשינויי מבנה מורכבים.
מומלץ להיוועץ עם מס' גורמים לטובת קבלת ההחלטה בנושא זה.

מיסוי חברות

חברות משפחתיות וחברות בית

חברה משפחתית

1. חברה משפחתית היא חברה שכל בעלי מניותיה הם בני משפחה מדרגה ראשונה.
2. החל משנת 2014 חברה תוכר כחברה משפחתית רק אם בתוך שלושה חודשים מיום התאגדותה הודיעה על כך לרשויות המס, וחברה שלא תעשה זאת לא תוכל להפוך למשפחתית בעתיד.
3. בכדי לחדול מלהיות חברה משפחתית יש למסור הודעה למס הכנסה עד חודש לפני תום השנה בה החברה רוצה לחדול מלהיות משפחתית. **על חברה שרוצה לחדול מלהיות משפחתית ב 2023 להודיע עד סוף נובמבר 2022.**
4. חברה אשר בחרה לחדול מלהיות חברה משפחתית, לא תוכל לשוב בעתיד ולהיחשב כחברה משפחתית.
5. הכנסתה החייבת של חברה משפחתית, תיוחס לנישום המייצג בחברה ותחויב במס ע"פ שיעורי המס החלים על הנישום המייצג.

חברת בית

1. חברת בית היא חברת מעטים כהגדרתה בסעיף 76 לפקודה (דהיינו חברה שלציבור אין עניין בה, ומס' בעלי המניות בה אינו עולה על 20), ואשר כל נכסיה הם בניין או קרקע (שהושלמה בניית הבניין עליה בתוך 5 שנים ממועד תחילת החזקה בקרקע), או מזומנים המיועדים לרכישת נדל"ן, או מניות בחברת בית אחרת, או מניות באיגוד מקרקעין.
2. החל מינואר 2018, חברה תוכר כחברת בית, רק אם בתוך שלושה חודשים מיום התאגדותה הודיעה על כך לרשויות המס, ותעמוד בתנאים הקבועים בסעיף 64 לפקודת מס הכנסה.
3. בכדי לחדול מלהיות חברת בית, יש למסור הודעה למס הכנסה עד חודש לפני תום השנה בה החברה רוצה לחדול מלהיות חברת בית. **על חברה שרוצה לחדול מלהיות חברת בית ב 2023 להודיע עד סוף נובמבר 2022.**
4. חברה אשר בחרה לחדול מלהיות חברת בית, לא תוכל לשוב בעתיד ולהיחשב כחברת בית.
5. הכנסתה החייבת של חברת בית, תיוחס לכלל בעלי מניותה, בהתאם לחלקם בזכויות לרווחי חברת הבית.

ע"פ חוזר מאתר המוסד לביטוח לאומי מחודש מרץ 2018, הכנסות מדיבידנד, שמקורן בחברה משפחתית או בחברת בית, חייבות בדמי ביטוח לאומי בסוף אותה שנה שבה הופקה ההכנסה, ולא במועד חלוקת הדיבידנד בפועל (כפי שהיה עד לשנת 2007).

בנוסף, ביום 10 בנובמבר 2019, פרסם המל"ל הנחיה פנימית, על פיה הודיע כי החל משנת 2018 יחול על בעלי מניות בחברה משפחתית (ע"פ שיעור החזקתם) חיוב בדמי ביטוח לאומי ודמי בריאות, על כל רווחיה של חברה משפחתית, לרבות הכנסות הפטורות מדמי ביטוח לאומי במעמד יחיד.

חברות ארנק

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018, התווסף סעיף 62א' לפקודת מס הכנסה, אשר קבע כי החל משנת 2017 חברות מסוימות, בתנאים מסוימים, יוגדרו כ"חברות ארנק", שקופות לצרכי מס הכנסה, וכי הכנסותיהן ייוחסו לבעל השליטה בהן, ויחויבו במס כהכנסותיו האישיות, לפי שיעורי המס השולי החלים עליו, כאילו הפיק את ההכנסות באופן ישיר. הסעיף מגדיר 2 סוגי חברות, כדלקמן:

1. חברת ניהול או מתן שירותי "נושא משרה" –

חברת מעטים, בשליטת 5 בעלי מניות לכל היותר, אשר הכנסתה נובעת מפעילות בעל המניות בה ממתן שירותי ניהול או מתן שירותי נושא משרה לחברת המטרה.
(הגדרת "נושא משרה" – מנהל כללי, מנהל עסקים ראשי, משנה למנהל כללי, סגן מנהל כללי, דירקטור, או כל תפקיד אחר אשר כפוף במישרין למנהל הכללי).
הסעיף לא חל על חברות, אשר בעל המניות בהן הוא גם בעל מניות מהותי (בשיעור 10% ומעלה) בחברה המטרה, מקבלת השירותים.

2. חברה שלגבי שירותיה מתקיימים יחסי עובד/מעביד –

חברת מעטים, בשליטת 5 בעלי מניות לכל היותר, אשר הכנסתה נובעת מפעילות בעל המניות בה כעובד בחברת המטרה, אשר לגביהם מתקיימים יחסי עובד מעביד.
(הגדרת יחסי עובד מעביד לעניין זה – אם לפחות 70% מהכנסות החברה נובעות מלקוח אחד והשירות ניתן במשך 30 חודשים לפחות מתוך תקופה של 4 שנים, כלומר – עלול לחול על הכנסות החברה בדיעבד).
הסעיף לא חל על חברות, אשר מעסיקות 4 עובדים (שאינם קרובים) לפחות, על שותפים בשותפות עו"ד ורו"ח ועל חברות אשר בעל המניות בהן הוא בעל מניות מהותי בחברת המטרה, מקבלת השירותים.

לאור כל האמור, כל בעל חברה המעניקה שירותי ניהול וייעוץ נדרש לבחון האם הסעיף חל על חברתו ועליו, ולשקול הטיפול הנדרש, לרבות: פירוק החברה, עדכון הסכמי התקשרות, עדכון מקדמות מס הכנסה ועוד.

מיסוי עודפי רווחים לא מחולקים

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018, תוקן סעיף 77 לפקודת מס הכנסה, כך שהרחיב, החל משנת 2017, את הסמכות שניתנה לפקיד השומה לכפות חלוקת רווחים כלואים בחברות, וזאת לאחר התייעצות עם וועדה ייעודית ולאחר מתן זכות שימוע לחברה, עליה יש כוונה להחיל את הסעיף.
במידה ותמצא הוועדה כי כפיית החלוקה לא תזיק לקיומה ופיתוחה של החברה (תנאי בסיסי להחלת הסעיף), רשאית הוועדה לכפות חלוקת דיבידנד בגין סכום המהווה 50% מרווחי החברה בכל שנה.
עם זאת, נקבעו המגבלות הבאות:

1. לא ניתן לכפות חלוקת עודפים, במידה והרווחים הראויים לחלוקה של החברה אינם עולים על 5 מיליון ₪.

2. לא ניתן לכפות חלוקת עודפים, במידה והרווחים לא נוצרו ב-5 שנים שחלפו למועד החלוקה.

3. הרווחים הראויים לחלוקה שיישארו לאחר החלוקה, לא ייפחתו מ-3 מיליון ₪.

לאור האמור, כל חברה בעלת עודפים העולים על 5 מיליון ₪ נדרשת לבחון בהקדם האם תנאי הסעיף חלים עליה, ולבחון עם משרדנו את אופן הטיפול- כל מקרה לגופו - לרבות: קביעת תוכניות השקעה של הרווחים הכלואים לצורך קיומו ופיתוחו של העסק, חלוקת דיבידנד יזום, עדכון הפרשות חשבונאיות אשר שוחקות את עודפי החברה, ועוד.
דגש לעניין זה, מתייחס לחברות של בעלי מקצועות חופשיים (עו"ד, רו"ח, וכו'), שכן לחברות מסוג זה קיים קושי בטיעון שחלוקת דיבידנד תזיק לקיומה ופיתוחה של החברה.

פירוק חברות לא פעילות

לקראת תום שנה המס, יש לשקול ביצוע של הליך פירוק מרצון עבור חברות שאינן פעילות. במקרים רבים, פירוק מרצון כאמור, עלול להניב מס' יתרונות, ובין היתר :

- חסכון בתשלום אגרות שנתיות לרשם החברות וביטול דרישה להגשת דוח שנתי למשרד המשפטים. לעניין זה, חשוב לציין כי בתום שנת 2022 יפוגו ההוראות הקבועות בתקנות החברות (אגרות), תשס"א – 2001 ותקנות השותפויות (רישום ואגרות), המעניקות לחברות ולשותפויות שאינן פעילות כלכלית פטור מתשלום אגרה שנתית בהליך פירוק מרצון.
- המשמעות היא כי החל משנת 2023 חברות ושותפויות אלה לא תוכלנה לקבל את הפטור הקיים כיום ותחויבנה בתשלום אגרה שנתית מלאה כתנאי לפירוקן גם עבור שנים בהן לא היו פעילות. **לפיכך, מומלץ לטפל בהליך המשפטי הכרוך בפירוק חברות ושותפויות כאמור, עד לתום שנת 2022.**
- הימנעות מסיווג החברה כחברה מפרת חוק בשל אי הגשת דוח שנתי כאמור ו/או אי תשלום אגרת רשם כאמור, אשר עלולה להקשות על פעילות השוטפת של חברות פעילות קשורות (הטלת קנסות, פסילת פטור מניכוי מס במקור, פסילת אישור ניהול ספרים ועוד).
- אפשרות לקיזוז הפסדי הון בידי בעל המניות, בחברות מפסידות אשר פעילותן מומנה ע"י בעל המניות. כאשר אם לא ניתן לקזז את הפסד ההון בשנה שבה נוצר (כנגד רווח הון מכל סוג שהוא וגם כנגד הכנסות מריבית או דיבידנד ששיעור המס עליהם לא עולה על 25%), אזי אותו הפסד יעבור לשנים הבאות עד קיזוזו בעתיד.

הגדרת "עסק קטן" (מחזור עסקי עד 5 מיליון ₪)

ע"פ כללי הבנקים, תאגיד אשר ימסור לבנק אישור חתום ע"י רואה החשבון, על פיו מחזור עסקי, בשנה שקדמה למועד האישור, אינו עולה על 5 מיליון ₪, יסווג ע"י הבנק כ"עסק קטן" וכפועל יוצא, יחולו על חשבונו תעריפי חיובי עמלות נמוכים. לפיכך, מומלץ לפנות למשרדנו לטובת המצאת אישור, בעבור עסקים העומדים בתנאי האמור.

הטבות במס בשל "מפעל טכנולוגי"

במסגרת התיקון לחוק עידוד השקעות הון החל משנת 2017, ניתנות הטבות מס לחברות בעלות "מפעל טכנולוגי מועדף". חברות העונות להגדרה, ואשר עומדות בתנאים שבחוק עידוד השקעות הון, ייהנו משיעורי מס מופחתים על הכנסתם הטכנולוגית, הן ברמת החברה והן ברמת היחיד. על החברה יחול מס מופחת בשיעור של 7.5% עד 12%, לעומת שיעור מס רגיל של 23%. בעת חלוקת דיבידנד ליחיד תושב ישראל, יחול מס מופחת בשיעור של 20%, לעומת שיעור מס רגיל של 30%. **לחברות העוסקות בתחום, מומלץ לפנות למשרדנו לבחינת היתכנות החלת החוק עליהן.**

הגשת דוחות מס לשנת המס 2021

מומלץ להגיש דוחות לשנת המס 2021, לא יאוחר מיום 31.12.22 וזאת כיוון ששומות מס עצמיות הופכות לשומות סופיות תוך ארבע שנים מתום שנת המס בהן הם הוגשו. כלומר, שומה סופית בגין דוח לשנת 2021, אשר יוגש לאחר 31.12.22 תופק רק ב-1.1.2028, ואילו במקרה בו יוגש הדוח עד לתום שנת 2022, תופק שומה סופית זו כבר ב-1.1.2027.

שמירת מערכת החשבונות

יש לשמור את מערכת החשבונות במשך 7 שנים מתום שנת המס שאליה היא מתייחסת, או במשך 6 שנים מיום הגשת הדוח לאותה שנת מס, לפי המאוחר.

לאחר 31.12.22 ניתן להשמיד את פנקסי החשבונות לשנת 2015, בתנאי שהדוח לשנת 2015 הוגש עד 31.12.16.

המסמכים שיש לשמור:

1. במקרה של מסמכי תיעוד חוץ - חשבוניות ספקים, דפי בנק וכו'.
2. אין חובה לשמור עותק מודפס של מסמכים כגון חשבוניות מס/ תעודות משלוח/ ספר הזמנות המופקים מהנהלת חשבונות ממוחשבת.

חשוב - יש להקפיד על שמירת הגיבוי באופן תקין כדי שניתן יהיה לשחזר את הנתונים. לבעלי מערכת חשבונות ממוחשבת, חלה חובה לצייד את מערכת החשבונות במנגנונים אשר יבטיח רצף ושלמות בקרות אירוע של הפרעות או הפסקות בזרם החשמלי. מסמכים שאין חובה לנהלם לפי הוראות ניהול ספרים כגון מסמכים סטטיסטיים, רישומים פנימיים, ופרוטוקולים, אך נוהלו מרצון או מכוח דין אחר, יש לשמור במשך 3 שנים מיום הגשת הדוח.

משיכת כספים מהחברה ע"י בעל מניות מהותי – סעיף 3(ט'1)

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018, נוסף לפקודת מס הכנסה סעיף הדין במיסוי שיחול החל משנת 2017, על משיכות של בעל מניות מהותי (ושל קרובו) מחברה בשליטתו.

לעניין זה, הסעיף מגדיר משיכות כספים, במישרין ובעקיפין, גם הלוואות/השאלות/מזומנים/ניירות ערך/העמדת פקדון/בטוחות ונכס בבעלות החברה לשימוש של בעל המניות (חפצי אומנות, תכשיטים, כלי טיס ושיט, דירות ועוד). ע"פ הוראות הסעיף, **בתנאים מסוימים**, משיכת כספים בסכום מצטבר העולה על 100 אלפי ₪ (ואף ביום בודד במהלך השנה) תצריך דיווח לפקיד השומה, ובמידה ולא תיפרע עד לתום שנת המס העוקבת לשנה בה בוצעה המשיכה, תחשב בידי בעל המניות המהותי כהכנסה מדיבינדנד או הכנסת עבודה, ובכפוף יחול חיוב במס.

הסעיף מחריג מס' אירועים ומקרים, **ולכן מוטב שכל בעל שליטה בחברה, ייבחן את יתרת חשבונו בספרי החברה שבשליטתו, וככל והיתרה עולה על הסך של 100 אלפי ₪ /או שבבעלות החברה דירה או נכס אחר שהועמד לרשות בעל המניות או קרובו, יפנה למשרדנו לבחינת אפשרויות הטיפול.**

הלוואות שחלה עליהן ריבית לפי ס' 3(ט') ולפי ס' 3(י') לפקודת מס הכנסה

1. הלוואות לעובדים ולבעלי שליטה – סעיף 3(ט') לפקודת מס הכנסה

לקראת תום השנה, יש לזקוף ריבית 3(ט') בגין יתרות חובה על הלוואות שניתנו ללא ריבית או בריבית נמוכה מזו שקבע שר האוצר, לעובדים, לספקי שירותים ולבעלי שליטה.

שיעור הריבית השנתי לשנת 2022 הינו 3.23% וע"פ הוראות חוק מע"מ, **הריבית חייבת בתשלום מע"מ** (שיעור הריבית כאמור כולל בתוכו את מרכיב המע"מ) ויש להפיק בגינה חשבונית מס.

הלוואות עד לסך של 7,920 ₪ - אינן חייבות בריבית כאמור, אלא בשיעור עליית המדד בלבד.

2. הלוואות בריבית נמוכה – סעיף 3(י') לפקודת מס הכנסה

לקראת תום השנה, יש לזקוף ריבית 3(י') בגין הלוואות "מוטבות" שניתנו ללא ריבית או בריבית הנמוכה מהריבית המינימלית שנקבעה בתקנות מס הכנסה.

סעיף זה יחול כאשר מתקיימים יחסים מיוחדים בין נותן הלוואה לבין מקבלה, ובעיקר בהלוואות בין חברות קשורות.

שיעור הריבית השנתי לשנת 2022 הינו 2.42% וע"פ הוראות חוק מע"מ, **הריבית חייבת בתשלום מע"מ** ויש להפיק בגינה חשבונית מס. הסעיף לא יחול על הלוואות, אשר חל עליהן סעיף 3(ט') כאמור.

3. הלוואות צמודות מטבע חוץ

היה וההלוואה היא הלוואה במטבע חוץ, שיעור הריבית הקבוע המינימלי הינו 3% + שינוי שער החליפין של אותו מטבע. שיעור ריבית זה אינו חל על יתרות שמהותן יתרות ספקים ולקוחות בשל מכירות וקניות שוטפות.

נציין כי, ככלל, יש לעגן ולתעד ההלוואות המצוינות לעיל, בהסכמים בין הצדדים ובכתב. כמו כן, נדגיש בשנית כי הכנסות הריבית בידי מעניקי ההלוואה, חייבות בתשלום מע"מ, ולאחרונה יחידות מע"מ השונות אוכפות תשלום על מרכיב הכנסה זה.

מס ערך מוסף וניכויים

ניכוי הוצאות מהכנסות החברה

ככלל, סעיף 17 לפקודת מס הכנסה מגדיר הוצאה מוכרת כ"הוצאה ששימשה בייצור הכנסה", אלא אם נקבע חד משמעית בסעיף אחר, שהוצאה זו אינה מוכרת. בחישוב הכנסה החייבת של החברה, מופחתות ההוצאות המותרות בניכוי מהכנסותיה. להלן יובאו דגשים, למס' הוצאות המצריכות התייחסות ותשומת לב :

1. **שיפוצים** – עלויות שיפוצים, אשר במהותן מהוות "שמירה על הקיים", יותרו בניכוי כהוצאות אחזקה שוטפות, בעוד שעלויות מהותיות בגין שיפוצים, אשר במהותן בעלות אופי הוני, יוכרו כהשקעה ברכוש קבוע שיותרו כהוצאת פחת על פני תקופת אורך חיי הנכס/ההשקעה.
2. **מתנות** – הוצאות בגין מתנות ללקוחות/ספקים, שניתנו במסגרת העיסוק ולשם ייצור הכנסה, יותרו בניכוי עד לסך של 210 ₪ עבור כל מתנה. מתנות לעובדים יותרו בניכוי בתנאי שייזקף רכיב שווי בתלוש שכר העובד, בסך המתנות שהוענקו. יש לתעד קבלות ורשימת הלקוחות והספקים מקבלי מתנות עבור כל הוצאה שנשא העסק.
3. **נסיעות לחו"ל** – בגין הוצאות נסיעה עסקיות, לרבות : השתתפות בתערוכות, קונגרסים, השתלמויות וירידים יותרו בניכוי ככל ומקיימות את האמור בסעיף 17 לפקודת מס הכנסה כאמור. סך ההוצאה אשר תותר בניכוי, בגין כרטיסי טיסה, לינה, שכירות, והוצאות אחרות – משתנה מטיסה לטיסה, בהתאם לכמות משתתפים, ימי הנסיעה העסקיים וכו'. כרטיסי טיסה לנסיעה עסקית, במחלקת תיירים ובמחלקת עסקים, יותרו בניכוי בשיעור של 100% ובמחלקת ראשונה, יותרו בניכוי עד לגובה מחיר כרטיס הטיסה במחלקת עסקים. יש לתעד בדוח נסיעה לחו"ל, בצירוף כל האסמכתאות והקבלות הקשורות לנסיעה העסקית, שבו ייכלל כל המידע באשר לנסיעה והיותה עסקית, לרבות : מטרת הנסיעה, כמות המשתתפים, יומן פגישות, מסמכי מו"מ עם לקוחות/ספקים, מסמכי התקשרות וכו'.
4. **אירוח וכיבוד** – הוצאות **כיבוד** קל בעסק : שתייה קרה/חמה, עוגיות, כיבוד בסיסי, פירות וירקות, יותרו בניכוי בשיעור 80% מסך ההוצאה.
5. הוצאות **אירוח** לא יותרו בניכוי, אלא אם מדובר בהוצאה עבור אירוח לקוח/ספק מחו"ל, ובסכום סביר.
6. **מחקר ופיתוח** – הוצאות מחקר ופיתוח יותרו בניכוי לצרכי מס על פני 3 שנים, אלא אם אושרו ע"י המדען הראשי של משרד התעשייה והמסחר, ואז יותרו בניכוי עם היווצרותן, בסכומן המלא.
7. **לימודים** – הוצאות לימודים, לרבות הוצאות לרכישת השכלה אקדמית או לרכישת מקצוע לא יותרו בניכוי. עם זאת, השתלמויות מקצועיות לצורך שמירה על הקיים, יותרו בניכוי כהוצאה עסקית.
8. **אחזקת רכבים** – הוצאות אחזקת רכב תפעולי (כהגדרתו בתקנות מס הכנסה) שנשא העסק יותרו בניכוי במלואן. הוצאות אחזקת רכב שהעמיד מעסיק לרשות עובדו, יותרו בניכוי במלואן בכפוף לזקיפת שווי שימוש ברכב. **נא עיינו בפרק "שווי שימוש ברכב", לטובת עמידה בנטל ההוכחה כי הרכב עונה להגדרת תפעולי.**

8. **ימי גיבוש לעובדים** – הוצאות בגין אירועי גיבוש עובדים, יותרו בניכוי כאשר טובת המעסיק גוברת על טובת העובד, ולא יצריכו זקיפת שווי בתלוש העובד, בהתקיים התנאים הבאים:
- צרכי העבודה מצדיקים עריכת גיבוש לעובדים ומטרתה שיפור העבודה וממשקים בין העובדים, ההחלטה על קיום האירוע היא של המעסיק, ימי הגיבוש נחשבים ימי עבודה שבגינם משולם שכר מלא, העובדים אינם זכאים לצרף בן/בת זוג לאירוע, פעילות הגיבוש נערכת רק במהלך שבוע העבודה, לויז הפעילות נקבע או מאושר על ידי המעסיק, הפעילות נערכת בישראל, הפעילות כוללת הרצאה מקצועית או פעילות העשרה. יש לתעד מסמכים מאמתים לקיום כל התנאים הנ"ל.
- אירועי גיבוש שלא עומדים בתנאים האמורים, יותרו בניכוי רק בתנאי שייזקף שווי בתלוש השכר של העובדים.

הכרה בחובות אבודים והפרשות להתחייבויות תלויות

1. רצוי לטפל בחובות מסופקים ואבודים עד לתום שנת המס. חובות אבודים מוכרים כהוצאה רק אם מדובר בחובות עסקיים, ויוכח לפקיד השומה ולמנהל מס ערך מוסף כי נעשו כל המאמצים לגביית החוב, וכי אפסו סיכויי גבייתו. יש להמציא אסמכתאות המצביעות על ניסיונות הגבייה ואישור עו"ד כי אפסו סיכויי גביית החוב, לאחר שננקטו כל ההליכים המשפטיים לגבייתו ובמידה ואכן כך, יש להפיק חשבונית זיכוי לחייב ולהעביר הודעה על כך למס ערך מוסף ע"פ הוראות פרשנות מע"מ 2/2012 וע"פ תקנה 24 לתקנות מע"מ.
2. רצוי לבחון האם עומדות כנגד העסק תביעות כספיות, בגין אירועים הקשורים לפעילות העסקית שידוע ברמת וודאות גבוהה כי החוב ישולם – ראוי לתת ביטוי להוצאה הצפויה בדוחות הכספיים של החברה.

תקרת הכנסות עוסק פטור במע"מ

תקרת ההכנסות לעניין עוסק פטור בשנת 2022 הינה סך של 102,292 ₪. טרם הושלמה הסדרת החקיקה שהוצעה בשנת 2018, להעלות תקרת המחזור לעוסק פטור לסך של 150 אלפי ₪ בשנה, והכללת עסקים נוספים כפטורים.

דוח מע"מ מפורט

- שיטת הדיווח למע"מ עברה בשנים האחרונות בהדרגה לדיווח מקוון. שיטה המאפשרת לרשויות מע"מ לעקוב בזמן אמת תוך הצלבת נתוני דיווח בין העוסקים אחר דיווחי חשבוניות וזיכויים.
- נכון להיום, חובת הדיווח המפורט למע"מ חלה על עוסקים כמפורט להלן:
1. חברות ושותפויות בהן אחד השותפים מאוגד כחברה- ובתנאי ומחזור גבוה מ- 1.5 מיליון ₪, או שחייב לפי כל דין בהכנת מאזן, וכן מינוי רואה חשבון מבקר, או מבקר אחר כאמור בסעיף 20 לפקודת האגודות השיתופיות.
 2. עצמאים ושותפויות בהן כל השותפים עצמאים - בתנאי ומחזור גבוה מ- 2.5 מיליון ₪, או שחלה עליהם חובה לנהל פנקסי חשבונות לפי השיטה הכפולה מכוח הוראות ניהול פנקסי חשבונות.
 3. מלכ"רים, אשר מחזורם השנתי עולה על 20 מיליון ₪.
 4. מוסדות כספיים, אשר מחזורם השנתי עולה על 4 מיליון ₪.
- יובהר כי חובת הדיווח המפורט אינה תלויה בקבלת הודעה מרשות המסים, ובהתאם, אין באי קבלת הודעה בכדי לפטור את חובת הדיווח המפורט לעונים לאחד מהקריטריונים דלעיל.
- לנוחותכם, קישור לאתר רשות המסים המאגד שאלות שכיחות בנושא הדיווח המקוון: [לחץ כאן](#).

מועד הגשת דוח מע"מ מפורט

להלן מועדי הדיווח והתשלום שחלים על ציבור העוסקים :

1. **עוסקים החייבים בדיווח מפורט** ישלמו את המס הנובע מהדוח התקופתי המפורט לא יאוחר מיום ה-23 לחודש שלאחר תקופת הדיווח.
- לעניין זה חשוב לציין כי יש לדווח את הדוח התקופתי ולשלם את המס הנובע, באמצעות כרטיסי אשראי/ הרשאה לחיוב בנק/ מייצג המקושר למערכת השע"מ ובעל הרשאת חיוב/בדואר עם שובר שכולל בר-קוד, ומיד אגב שידור הקובץ המפורט.
2. **עוסקים שאינם חייבים בדיווח מפורט, אשר משדרים את הדוח התקופתי ומשלמים באופן מקוון**, יהיו רשאים לדווח ולשלם לא יאוחר מיום ה-19 לחודש שלאחר תקופת הדיווח.
3. **עוסקים שאינם חייבים בדיווח מפורט, ואשר משלמים את הדוח התקופתי באמצעות שובר עם בר-קוד שהופק ע"י המייצג**, יהיו רשאים לדווח לא יאוחר מה-15 לחודש, ולשלם יומיים לאחר מכן.
4. **עוסקים שאינם חייבים בדיווח מפורט**, מועד הגשת הדוח התקופתי ותשלום המס הנובע הינו לא יאוחר מיום ה-15 לחודש שלאחר תקופת הדיווח.
5. **עוסק המגיש דוח להחזר מעל סך של כ 18,184 ₪ מחויב להגיש את הדיווח המפורט.**

ניכוי מס תשומות – סעיף 38 לחוק מע"מ - דגשים

ע"פ חוק מע"מ, נכסים או שירותים לעוסק, לצרכי עסקו או לשימוש העסקי, יהוו תשומות מוכרות ומי אשר בידו חשבונית מס **כדין**, רשאי ליהנות מניכוי התשומות הגלומות בחשבונית.

הוצאות כיבוד – ככל שמדובר על כיבוד קל ובסיסי (קפה, תה, סוכר..) או שמדובר על כיבוד בסיסי לטובת כנסים ללקוחות וספקים או אירועי קידום מכירות, ניתן להכיר במס התשומות במלואו.

הוצאות אירוח (הוצאות ששולמו מחוץ לכותלי העסק) – אינן מותרות לניכוי, למעט אירוח לקוח/ספק מחו"ל.

הוצאות הסעות מאורגנות לעובדים – אם יוכח כי ההסעה היא לנוחות המעביד ואין טובת הנאה בידי העובד (לדוגמא: הסעה למסי רב של עובדים, שמאורגנת וממומנת ע"י המעביד, הכרחית בשל תנאי עבודה, מקום העבודה וכו') מס התשומות יותר לקיזוז במלואו.

אירועי גיבוש עובדים – בדומה למס הכנסה התרת תשומות ניתנת בגין אירועי גיבוש לעובדים – ככל שטובת המעביד גוברת, התשומות יוכרו במלואן.

טיפול בכספי קופות מרכזיות לפיצויים

בחודש יוני 2017 פרסמה רשות המסים הנחיות לטיפול בכספי קופות מרכזיות לפיצויים, אשר נועדו לצמצם יתרות כספים שהופקדו בקופות מרכזיות לפיצויים היסטוריות.

ע"פ הנחיית רשות המסים, מעסיקים שמחזיקים בקופות כאמור, נדרשים לבחון בכל תום שנת מס, עד ליום 31 במרץ של השנה העוקבת, האם ישנו עודף בקופה המרכזית, כמוגדר ע"י חוזר מס הכנסה.

הסכום העודף, ככל ונמצא כזה, עד גובה הוצאות פיצויים השוטפות החלות על המעסיק, אשר הופקדו בפועל ע"י המעסיק לקופות העובדים, יועבר מהקופה המרכזית אל חשבון הבנק של המעסיק. סכום זה ייחשב כחלק מהכנסתו החייבת של המעסיק, והיה ולא ינוצל הסכום העודף בהתאם להוראות החוזר, לא יותרו בניכוי הוצאות הפיצויים ששילם המעסיק.

לאור האמור, אנו ממליצים למעסיקים אשר מחזיקים בקופות מרכזיות לפיצויים, לפנות למשרדנו בכדי לבחון תחולת ההנחיה עליהם.

שווי שימוש ברכב

- החל מינואר 2010 נכנסה לתוקף שיטת החישוב הליניארית לקביעת שווי השימוש ברכב צמוד. ע"פ השיטה הליניארית סכומו החודשי של שווי השימוש נגזר ממחיר הרכב מוכפל בשיעור של 2.48%. השיטה הליניארית חלה לגבי כלי רכב שנרכשו החל מ-1.1.10 ואילך. זקיפת שווי השימוש לכלי רכב שנרכשו לפני אותו תאריך, תמשיך להתבצע בהתאם לשיטת קבוצות המחיר.
- יש לציין כי מוענקת הפחתה בשווי השימוש החודשי, בעבור שימוש ברכבים חשמליים והיברידיים:
 - א. רכב היברידי – הפחתה של 500 ₪ (נכון לשנת 2022) משווי השימוש החודשי.
 - ב. רכב פלאג אין – הפחתה של 1,000 ₪ (נכון לשנת 2022) משווי השימוש החודשי.
 - ג. רכב חשמלי – הפחתה של 1,200 ₪ (נכון לשנת 2022) משווי השימוש החודשי.
 - רשות המיסים מפרסמת את המחיר לצרכן ואת סכומי שווי השימוש לדגם, באתר רשות המיסים באינטרנט, בכתובת הבאה https://www.misim.gov.il/mm_usecar10/UseCarScreen.aspx.
 - באשר לאופנועים, שווי שימוש נדרש רק עבור אופנועים העונים להגדרת אופנוע שסיווגם L3. רכב היברידי, שמסווג ברישיון הרכב כרכב hybrid מסוג N2 או N3, יהא זכאי לפחת מואץ בשיעור של 25% (ולא בשיעור החל על רכבים אחרים – 15%).
 - הוצאות אחזקת רכבים שהוצמדו לעובדים ונזקף בגינם שווי, יותרו בניכוי במלואן.
 - הוצאות אחזקת רכבים תפעוליים ורכבי עבודה שאינם צמודים ולא נזקף בגינם שווי, אשר משמשים לצרכי עבודה בלבד, ונותרים בסיום יום העבודה בבית העסק - יותרו בניכוי במלואן. יודגש לעניין זה, כי במסגרת דיוני ניכויים, חובת ההוכחה כי הרכב הינו רכב תפעולי חלה על הנישום, ופקיד השומה בוחן את התנאים להגדרת רכב תפעולי.
 - לפיכך, בעסקים שבהם קיימים רכבים תפעוליים לשימוש העסק, יש לוודא כי:
 - א. הרכב נותר בסיום יום העבודה בבית העסק ואינו משמש אף אחד מהעובדים בשעות שלאחר הפעילות (לרבות בסופי שבוע וחגים).
 - ב. הרכב משמש לעבודה בלבד ואין בו מרכיב של שימוש פרטי ולכן כל ההוצאות בגינו מותרות בניכוי.
 - ג. לעסק קיימים משרדים רשומים ואינו פועל מביתו של אחד/ת מבעלי המניות בחברה.
 - ד. החברה מנהלת רישום של יומן רכב, שכולל פרטים אודות: תאריך הנסיעה, מטרת הנסיעה, יעד הנסיעה, ומד הק"מ בתחילת הנסיעה ובסיומה. לטובת תנאי זה מומלץ להתקין יומן רכב ממוחשב.
 - רשות המיסים הבהירה, כי לא תקבל חישובי שווי שימוש ברכב, בניגוד לתקנות מס הכנסה, לדוגמא: חישובים מבוססים על יומני רכב ממוחשבים. כמו כן, במאי 2019 דחה בית המשפט העליון ערעור בנושא תחשיב שווי שימוש ברכב צמוד בניגוד לתקנות מס הכנסה, ולמעשה, לאור הבהרת מס הכנסה ופסק הדין, לא ניתן להשתמש במערכות כגון Savetax לצורך תחשיב שווי שימוש ברכב.
- בעניין זה נציין כי רשות המיסים פונה באמצעות היחידה לשומה מהירה, לאותם עסקים שעשו שימוש בתכנה, להסדרת השלמת שווי השימוש ברכב וזאת ללא הכנסת התיק לביקורת מקיפה. אנו ממליצים בכל מקרה לפנות למשרדינו לקבלת ייעוץ מתאים בעניין.

דיווח באופן מקוון על הפקדות לחסכון פנסיוני

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים, חלה חובת דיווח על הפקדות לחסכון פנסיוני באמצעים דיגיטליים בלבד ובקובץ אחיד שקבע שר האוצר. תחולת הדיווח חלה בהדרגה משנת 2016 על מעסיקים בהתאם לכמות עובדים. החל מינואר 2023 הורחבו הוראות התקנות ויחולו על מעסיקי 4 עובדים ומעלה.

הדיווח לחברה המנהלת את החיסכון הפנסיוני או את קרן ההשתלמות ייעשה באמצעות קובץ נתונים ממוכן ובמבנה אחיד במועד הפקדת הכספים.

המלצתנו למעסיקים הללו לפנות לגורם מתפעל בתחום הביטוח על מנת שהקובץ ישודר בצורה תקינה ותהיה וודאות מלאה להעברת הכספים לקופות במועד ובסכומים המדוייקים.

יודגש כי התקנות מטילות את מלוא האחריות להעברת הכספים לקופות הגמל על המעסיקים, לרבות הטלת עיצומים כספיים גבוהים.

בנוסף, הרינו להזכיר כי ישנה חובת דיווח חצי שנתית של נתוני שכר העובדים לביטוח לאומי.

בנוסף לדיווחים השוטפים על העסקת עובדים, מחויב המעסיק להגיש לביטוח לאומי דיווחים חצי שנתיים (בחודש יולי עבור החציון הראשון של השנה, ובחודש ינואר עבור השנה שהסתיימה) ובמהלך אפריל, יש לדווח את הדוח הסופי עבור השנה השלמה. **בסה"כ נדרש המעסיק לדיווח תלת-שנתי למוסד לביטוח לאומי, וזאת בנוסף לדיווח השנתי המוגש למס הכנסה בגין העסקת עובדים.**

מעמד המיסוי של תשר למלצרים

במרץ 2018 נפסקה בבית הדין הארצי (פס"ד קיס נ' המוסד לביטוח לאומי) הלכה חדשה בקשר למעמד התשר למלצרים בענף המסעדות, ליישום החל מינואר 2019. להלן עיקר הדברים העולים מפסק הדין:

- מלוא כספי התשר ישמשו לתשלום השכר לכלל שרשרת השירות במסעדה.
 - ניתן, בהסדר שאינו ברירת המחדל, להסכים עם המלצרים שכספי התשר ישמשו גם לכיסוי כל הסוציאליות והנלוות. הסכמה כאמור, צריכה להיות מודעת ובכתב.
- לפס"ד אין נפקות מיסויית, בקשר לרישום התשרים כתקבולי המסעדה ולתשלום מע"מ בגינם ונושא זה נותר ללא שינוי, במידה ולא יתוקן בחקיקה. נכון למועד זה, טרם נמסרה עמדת רשות המסים בנושא. במהלך דצמבר 2018, הודיעה רשות המסים על החלטתה לדחיית הטיפול בהקשר מסים שיחולו על התשר, עד ליום 31 במרץ 2019 ומאז לא ניתנה הודעה נוספת בעניין.

העסקת עובדים זרים מסתננים

להלן עדכון וריענון אודות העסקת עובדים זרים מסתננים.

1. הפרשה לפיקדון ע"ש העובדים –

החל ממשכורת אפריל 2020, בעקבות פסיקת בית המשפט העליון, ע"פ חוק עובדים זרים ותקנות עובדים זרים, וכחלף הפקדות סוציאליות, נקבע כי על משכורת העובד (הקובעת לעניין פיצויים), נדרש המעביד להפריש סכומים לפיקדון ייעודי בשיעור של 16% בגין חלק המעביד. הסכומים מופקדים בפיקדון ייעודי, שאותו יוכל למשוך העובד רק במועד עזיבתו את הארץ, כאשר מסתיימת אשרת השהייה.

עוד בעניין זה נציין, כי ע"פ הבהרה מאת רשות המסים, במקרים שבהם חוק פקדון עובדים זרים אינו חל, וכי לא הייתה בידי המעסיק האפשרות להפקדה חודשית לקופת גמל לקצבה במהלך העסקת העובד, ותשלום בגין מרכיב זה מבוצע באופן חד פעמי עת סיום יחסי עובד-מעביד, יראו בסכומי ההפקדה לקופת גמל לקצבה כמענקי פרישה, אשר יותרו לניכוי בידי המעסיק במועד התשלום בפועל, ולא יוטל עליהם היטל עובדים זרים.

2. מס מעסיקים / היטל עובדים זרים –

ביום 25 בינואר 2022, ועדת הכספים של הכנסת אישרה את הצעת החוק **לביטול היטל העסקת עובדים זרים** החל מינואר 2022. נזכיר, כי ע"פ הוראות החוק שהיה בתוקף עד לעדכון זה, מעסיקי "עובדים זרים" היו חייבים בתשלום היטל העסקה בשיעור של עד 20% מסך השכר ברוטו של העובד, בהתאם לענף בו מועסק העובד. תשומת ליבכם לכך שביטול היטל העסקה, אינו קשור ואינו מבטל את חובת התשלום לפיקדון תנאים סוציאליים עבור עובדים זרים.

3. נקודות זיכוי לעובדים זרים החל משנת 2018 –

- עובדים זרים חוקיים (בעלי אשרת שהייה מסוג ב1) בתחום הסיעוד בלבד, זכאים ל-2.25 נק' זיכוי כתושבי ישראל.
- עובדים זרים חוקיים, שאינם בתחום הסיעוד, זכאים לנקודת זיכוי בודדת.
- לעובדות זרות, המועסקות באופן חוקי, בכל התחומים, תינתן תוספת של עוד חצי נקודת זיכוי.
- עובדים זרים אחרים לא יהיו זכאים כלל לנקודות זיכוי.

קריאה נוספת וקישורים שימושיים

להלן קישורים שימושיים וחוזרים משרדים מטעם משרדנו להרחבת קריאה, לעיון בחוזר מקצועי / מעבר לאתר – יש לחוץ על הקישור.

כללי

- [אתר אינטרנט משרדי – גזלן לוריא ושות'](#)
- [קישור לחחרים מקצועיים מטעם משרדנו בנושא התפשטות נגיף הקורונה](#)
- [קישור לחחרים מקצועיים מטעם משרדנו בנושא – מס הכנסה, מע"מ, דיני עבודה, חזרי סוף שנה](#)
- [קישור לעמוד הפייסבוק של המשרד](#)
- [רשות המסים בישראל: מדריכים, טפסים, פורטל שירותים מקוונים – תשלומים, סימולטורים והפקת אישורים](#)
- [רשות המסים בישראל: סימולטור החוק לצמצום השימוש במזומן](#)
- [רשות המסים בישראל: קרן פיצויים לנזקים כתוצאה ממעשי אביה או פעולות מלחמה שונות.](#)
- [משרד המשפטים: תשלומים ואגרות, שירותים מקוונים, טפסים](#)
- [המוסד לביטוח לאומי](#)
- [כללי התנהגות בעת ביקורת במפתיע של שלטונות המס](#)
- [אזהרה מפני התחזות לעובדי רשות המסים](#)
- [אתר "הר הכסף" מטעם משרד האוצר לאיתור קופות פנסיוניות ע"ש החוסכים](#)

נספחים

- נספח א' - היערכות להכנת הדוחות הכספיים של חברות.
נספח ב' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות.
נספח ג' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת עריכת הדוח השנתי של עצמאים.
נספח ד' - הנחיות לספירת המלאי ליום 31.12.22 + טופס לדוגמא.
נספח ה' - הנחיות לספירת הקופות ליום 31.12.22 + טופס לדוגמא.
נספח ו' - מצבת רכב ליום 31.12.22 + טופס לדוגמא.

נספח א' - היערכות להכנת הדוחות הכספיים של חברות

מומלץ להכין תיק שיקרא מאזן 2022 ולרכז בו את כל החומר המפורט להלן:

ריכוז האישורים אותם יש לקבל מגורמים חיצוניים

1. אישורי יתרות מהבנקים.
2. אישורי יתרות מקופות גמל ביטוחי מנהלים וקרנות השתלמות.
3. אישור יתרה מהקופה המרכזית לפיצויים.
4. אישורים על תרומות למוסד מוכר לפי פקודת מס הכנסה.
5. מכתב עו"ד לגבי תביעות, התחייבויות תלויות וחובות מסופקים/אבודים.
6. אישור יתרות וכרטסות נגדיות מלקוחות וספקים עיקריים.
7. אישורי ניכוי מס במקור מלקוחות (טופסי 857).
8. למחזיקי ני"ע ופיקדונות – אישור מהבנקים וממנהלי ההשקעות על הרווח / הפסד לפי סוגי ההשקעות והניכוי במקור בגינם (טופס 867) בתוספת דוח / קובץ ארועי מס מפורט הכולל את עסקאות רווח ההון בשנה. כמו כן, יש לצרף לתיק את כל המסמכים המצויינים בנספח ב' – רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות.

עדכון הרישומים בספרים

יש להשלים את הרישומים בהנהלת החשבונות לרבות התאמות עם כל חשבונות הבנק וכן עם חשבונות של ספקים ולקוחות עיקריים.

כמו כן, יש להכין רשימת שיקים דחויים (לפירעון ולגבייה), להכין רשימת חייבים וזכאים לעסק.

משכורות ניכויים והוצאות נלוות

יש לוודא שכרטיסי העובדים (טופס 101) מעודכנים, לערוך ריכוז שנתי (טופס 126) של המשכורת והניכויים ולהתאימם לרישומי השכר בספרים ולדיווחים השוטפים לביטוח לאומי ולמס הכנסה. למיין את ההוצאות הנלוות לשכר לפי הסוגים (ביטוח לאומי מעביד, קופות גמל, נסיעות, אחזקת רכב, בגדי עבודה, שי לחגים, מזון לעובדים, פיצויים וכדו'), ולהתאימם לרישום בטופס 126 ובדוח עלות העסקה מתוכנת השכר. לקבל אישורים מקופות הגמל ביטוחי המנהלים וקרנות ההשתלמות על הכספים שהופקדו בהם, ולערוך התאמה עם הרישום בספרים.

ניכוי במקור מתשלומים לאחרים

במידה וחלה עליכם חובת ניכוי במקור מתשלומים לאחרים, יש לערוך את הריכוז השנתי (טופס 856) ולהתאימו עם הרישומים בספרים.

ניכוי במקור על ידי משלמים

יש לרכז את האישורים על הניכויים במקור שנוכו על ידי לקוחות החברה (טופסי 857), לערוך סיכום של האישורים ולהתאימם עם סכום הניכוי שנרשם בספרים. היה ונוכה מס במקור, רצוי לרשום בספרים בחשבון נפרד את הסך שנוכה ויש לזכות בתשלום ברוטו את כרטיס המשלם.

התאמת יתרות חו"ז ניכויים, מע"מ ועובדים

יש לערוך התאמה בין הסכומים בכרטיסי החו"ז לזכות מע"מ, מס הכנסה ניכויים וביטוח לאומי, לסכומים הרישומים בדיווח של חודש דצמבר.

יש לערוך התאמה בין המחזור שדווח למע"מ, ובין המחזור שדווח למס הכנסה, למחזור בספרים. יש לוודא כי מע"מ תשומות ששולם עבור הוצאות שלא שימשו ביצור ההכנסה לא נתבע כמע"מ תשומות, כמו כן יש לוודא שלא נתבע מע"מ בגין אירוח וכיבוד שלא כדין, ושמע"מ תשומות בגין הוצאות אחזקה של רכבים פרטיים ופלאפונים נתבע בהתאם לכללים.

יש לערוך התאמה בין סכום המקדמות ששולמו על פי פנקסי המקדמות לבין סכום המקדמות שרשום בספרים. יש לנהל את רישום המקדמות לכל שנת מס בכרטיס נפרד. יש לערוך התאמה בין כרטיסי החו"ל של העובדים לבין השכר לחודש דצמבר.

הוצאות עודפות

הוצאות אחזקת רכב - יש למלא את דוח מצבת הרכבים המצ"ב, לפרט את שווי הרכב שנוקף לנהגים להם היה הרכב צמוד במהלך השנה ולצרף מסמכים מבססים - רישיונות רכב, צילום מסך מאתר רשות המסים אודות השווי הנדרש. **נסיעות לחו"ל** - יש להקפיד על מילוי דוח נסיעה לחו"ל לכל נסיעה ולכל נוסע בנפרד. כמו כן יש להקפיד על שמירת כרטיסי הטיסה, מסמכים המעידים על השתתפות בכנסים, יומן פגישות וכו', בצמוד לחשבוניות ההוצאות בגין הנסיעה. **מתנות לעובדים וללקוחות** - יש להכין רשימת מקבלי מתנות.

לגבי הוצאות כיבוד ואירוח - יש להפריד בין כרטיסות כיבוד קל ובסיסי בעסק (משקאות קרים וחמים, עוגיות, פרטי מזון קלים הניתנים לאורחים), אשר יותרו לניכוי בשיעור של 20% לבין הוצאות אירוח לקוחות/ספקים, אשר לא יותרו כלל ולבין הוצאות אירוח לקוחות/ספקים מחו"ל, אשר יותרו במלואם.

חשבוניות של בעלי שליטה ומנהלים

יש להכין סיכום של סכום המשכורת וסכום התשלומים הנוספים שקיבל כל בעל שליטה בחודשים ינואר - ספטמבר וכן בחודשים אוקטובר - דצמבר. כמו כן, יש לוודא שנשמרת הפרדה בין החשבוניות האישיים של בעלי המניות לבין חשבוניות החברה, לרבות שלא נרשמו הוצאות השייכות לחברה מול חיוב שלו בכרטיס.

חישוב הפרשות

יש לחשב הפרשות לפיצויי פרישה (בניכוי ההפקדות בקופות לפיצויים), לחופשה והבראה, לחובות מסופקים, לירידת ערך מלאי, הפרשות בגין תביעות משפטיות וכל הפרשה רלוונטית אחרת. יש לרכז את כל החובות האבודים, לקבל אישור עו"ד על היותם חובות אבודים, ולהעביר למשרדינו לצורך קבלת הנחיות נוספות.

תביעות משפטיות והתחייבויות תלויות

יש להכין רשימה של כל התביעות המשפטיות שהוגשו כנגד החברה, וכן של כל ההתחייבויות התלויות של החברה. יש לנסות לאמוד את השווי הכספי של ההתחייבויות הנ"ל. יש לבקש מעו"ד החברה מכתב לפרוט התביעות והערכתו לגבי התוצאות הצפויות.

בטחונות ושעבודים

יש להכין פרוט לגבי בטחונות שנתנה החברה ושעבודים המוטלים על נכסי החברה.

עסקאות עם בעלי עניין

יש להכין ריכוז של כל העסקאות שנערכו בשנת המס עם בעלי עניין בחברה.

נספח ב' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות

1. טופסי 106 ו-101 מפורט של בעלי המניות.
2. תדפיס השכר לפי חודשים של בעלי המניות.
3. העתק מטופס 126 בצרוף התאמה לספרים.
4. אישורים על הפקדות בקופות גמל, קרנות השתלמות, קופות פיצויים וביטוחי מנהלים.
5. אישורי יתרות ליום 31.12.22 בקופות הפיצויים המרכזיות והאישיות.
6. אישורי יתרות ליום 31.12.22 לגבי כל חשבונות הבנקים, ההלוואות, וכרטיסי האשראי שמנוהלים על שם העסק.
7. אישורים מבנקים וממנהלי השקעות בקשר לרווחים והפסדים מהשקעות בניירות ערך ופיקדונות והמס שנוכה במקור בגינם (כולל טופס 867, ולרבות פירוט עסקאות לטופס 867, המציג את רווחי ההון בשנת המס).
8. לוחות סילוקין של כל ההלוואות שטרם נפרעו.
9. התאמות בין היתרות באישורי היתרה מבנקים וכרטיסי האשראי לספרים.
10. טופסי ספירת הקופות.
11. רשימת ההמחאות לגביה ליום 31.12.22 (יש להפריד בין ההמחאות לגביה בקופה, לבין המחאות לגביה בכל חשבון בנק).
12. רשימת ההמחאות לפירעון ליום 31.12.22.
13. אישורים על ניכויים במקור שנוכו על ידי הלקוחות, והתאמה בין סך האישורים לרשום בספרים.
14. רשימת חובות מסופקים.
15. רשימת מלאי.
16. הפרשה לפיצויי פרישה, לחופשה ולהבראה (ניתן להפיק ישירות מתוכנת השכר).
17. דוח תמחיר מצטבר לשנת 2022.
18. דוח הכנסות זקופות לשנת 2022.
19. דוחות נסיעה לחו"ל.
20. דוח מצבת רכבים כולל רישום מונה הק"מ ליום 31.12.22.
21. מאזן בוחן.
22. העתק מפרוטוקולים של ישיבות ההנהלה שנערכו במהלך שנת המס.
23. העתק מהסכמים מהותיים שנחתמו בשנת המס.
24. העתק מפוליסות הביטוח של העסק.

נספח ג' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת עריכת הדוח השנתי של עצמאים

1. טפסי 106 של בני הזוג.
2. אישורים שנתיים על הפקדות לקופת פיצויים, ביטוחי מנהלים, ביטוחי חיים, קרנות השתלמות, פנסיה וקופות גמל לקצבה.
3. אישורי יתרות ליום 31.12.22 בקופות הפיצויים המרכזיות, והאישיות.
4. אישורים מבנקים וממנהלי השקעות בקשר לרווחים והפסדים מהשקעות בניירות ערך ופיקדונות והמס שנוכה במקור בגינם (כולל טופס 867).
5. אישורים על ניכויים במקור שנוכו ע"י הלקוחות, והתאמה בין סך האישורים לרשום בספרים.
6. רשימת מלאי.
7. רשימת נסיעות לחו"ל.
8. צילומים של ביטוחי רכב, רישיון רכב ורישום מונה הק"מ ליום 31.12.22.
9. העתק מפוליסת הביטוח של העסק.
10. פירוט הכנסות משכר דירה למגורים.

לתיקים "חיצוניים" בלבד יש להוסיף

1. ספר תקבולים ותשלומים.
2. פנקסי מע"מ, מקדמות למס הכנסה וביטוח לאומי.
3. קלסרי הנה"ח.

נספח ד' - הנחיות לספירת המלאי ליום 31.12.22

- יש להיערך לספירת מלאי ב- 31.12.22 ולתאם עם משרדינו מועד לביקורת של הספירה.
- יש לקבוע נהלים לרישום תנועות המלאי כל עוד לא נסתיימה הספירה, וממועד סיום הספירה ועד לסיום יום העבודה החל ב- 31.12.22.
- במקרים חריגים מותרת סטייה של עד עשרה ימים מ- 31.12.22, בכל מקרה של סטייה יש להיערך לביצוע רישומים של תנועות המלאי בין מועד הספירה לבין ה- 31.12.22 ולבצע ההתאמות הדרושות בכדי להגיע לשווי המלאי בתאריך הקובע.
- אין חובה לסגור את העסק במועד ספירת המלאי.
- ספירת המלאי תכלול את כל הסחורות המצויות בבעלות העסק או ברשותו, לרבות סחורות השייכות לעסק ומצויות אצל אחרים וסחורות שנמכרו אך טרם נשלחו ללקוחות. טובין השייכים לעסק ונמצאים אצל אחרים יכללו במלאי:
 1. טובין במשגור.
 2. טובין במחסני ערובה.
 3. טובין שנשלחו לעיבוד או לתיקון.
 4. טובין שנרכשו אך טרם הגיעו למקום העסק (לדוגמא יבוא בדרך).
- טובין השייכים לאחרים, יסומנו בסימון מתאים, ולא יכללו בשווי מלאי הסגירה. טובין השייכים לאחרים, ואינם חלק מהמלאי :
 1. טובין שחזרו מהלקוח לצורכי תיקון.
 2. טובין שנמכרו – היינו יצאה חשבונית בגינם – וטרם נשלחו / נאספו ע"י הלקוח.
- לפני תחילת ספירת המלאי, רצוי לרשום את פרטי המשלוח (מס' תעודת משלוח) האחרון שנשלח מהעסק ואת פרטי המשלוח האחרון שהתקבל מספקים.
- במידה וקיים בעסק מלאי מת או איטי במיוחד יש לציין זאת במפורש.
- על רשימת ספירת המלאי לכלול את הפרטים הבאים, וייחתמו ע"י הגורם האחראי על ספירת המלאי :
 1. ספרור עוקב לכל גיליון.
 2. תאריך מפקד המלאי.
 3. שמות הפוקדים.
 4. המקום בו מאוכסן המלאי.
 5. כמות הטובין ויחידות המדידה שלפיה נמדדת הכמות.
 6. תיאורם של הטובין באופן המאפשר את זיהוי סוג הטובין, טובין מיושנים, מקולקלים, במחזור איטי, פסולת וכו'.
- לגבי הטובין הבאים יצוין שם היצרן ומספר סידורי המוטבע על המוצר על ידי היצרן :
 1. מקלט או שפ"ק של תמונת טלוויזיה.
 2. מגבר סטריאו.
 3. מקלט רדיו, לרבות המשולב עם מקלטים אחרים.
 4. טלוויזיה.

- בעסק יצרני תערכנה רשימות נפרדות לסוגי המלאי שלהלן :
 1. חומרי גלם.
 2. מלאי בתהליך.
 3. מלאי תוצרת גמורה.
- יש לוודא כי הופקו חשבוניות מס בגין כל הסחורה שסופקה עד 31.12.22.
- לאחר סיום מפקד המלאי יש לתמחר את עלות הסחורה לפי מחיר העלות, למעט טובין מקולקלים, וטובין שלא ניתן למכור אותם במחיר העלות, טובין אלה יתומחרו לפי שווים בשוק.
כלומר – עלות או שווי שוק, כנמוך מביניהם.
- רשימת מפקד המלאי תערכנה בשלושה העתקים, עותק אחד יועבר למשרדינו לא יאוחר מה 10.1.2023.
- עסק הצפוי להשמדת מלאי נדרש לנהוג ע"י הנחיות מס הכנסה כמפורט בחוזר.
- עסק המחזיק במלאי כלים חד פעמיים נדרש לנהוג ע"פ הנחיות מס הכנסה כמפורט בחוזר.

נספח ה' - הנחיות לספירת הקופות

בעקרון מומלץ להפקיד את כל הכספים והשטרות המצויים בקופה לפני תום יום העסקים החל ב- 31.12.22. להזכירכם - הפקדת סכומים אחר הצהרים נחשבת כהפקדה ביום העסקים החל ב- 1.1.2023.

בתום יום העסקים החל ב 31.12.22 יש לבצע ספירות של כל הקופות המנוהלות בעסק.

לכל קופה ירשם דוח ספירה שיכלול את הפרטים הבאים :

1. סך המזומנים (לכל סוג מטבע בנפרד).
2. סך הצ'קים (יש לצרף רשימה מפורטת של כל הצ'קים בקופה לרבות מועד פירעונם).
3. סה"כ יתרה ליום 31.12.22.
4. סה"כ יתרת הקופה בספרים.
5. הפרש.
6. הסברים להפרש.

טופס לדוגמא - ספירת קופה ליום 31.12.2022

	תאריך:
	שם החברה:
	מיקום הקופה:
	עמוד:

מזומנים

מטבע	סכום שנספר
ש"ח	
\$	

פרוט לצ'קים דחויים ושוברי אשראי

#	מספר צ'ק	שם הלקוח	תאריך פירעון	סכום
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
			סה"כ	

#	מספר שובר	חברת אשראי	שם הלקוח	תאריך פירעון	סכום
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
				סה"כ	

שם הסופר

חתימה

נספח ו' - מצבת רכב ליום 31.12.2022

שם החברה: _____

מספר רישוי	סוג הרכב	בבעלות החברה/שכור	תאריך קניה/מכירה	מועד עלייה לכביש	קבוצת מחיר/קוד תוצר ודגם	שם הנהג	מס' חודשי שימוש בשנת המס	שווי רכב חודשי ע"פ התקנות	סה"כ שווי רכב נדרש ע"פ תקנות (חודשים * שווי)	שווי רכב שנוקף לפי דוח זקופות	הפרש בין שווי שנוקף לבין שווי שנדרש
1											
2											
3											
4											
5											

תאריך: _____

שם מדין הדוח: _____ חתימה: _____

הערות:

1. את עמודת סוג הרכב יש למלא לפי הפרוט הבא:
 - 1.1. פרטי: רכב פרטי.
 - 1.2. מסחרי: רכב מסחרי עד 3.5 טון.
 - 1.3. כבד: רכב מסחרי מעל 3.5 טון.
2. יש לציין תאריך קניה / מכירה אם בוצעה פעולה השנה.
3. לרכב חדש יש לציין מד אוץ ליום הרכישה וצילום רישיון הרכב.
4. קבוצת המחיר רשומה על רישיון הרכב, רכבים משנת יצור 2010 ואילך יש לציין קוד תוצר ודגם.
5. בעמודת שווי הרכב שנוקף יש לציין את סה"כ שווי הרכב שנוקף למשכורות הנהג שהרכב משמש כרכבו הצמוד.
6. לגבי רכבים תפעוליים – יש לעמוד בתנאים המפורטים בחוזר.